

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)
z 29. novembra 2005*

Vo veci T-62/02,

Union Pigments AS, pôvodne Waardals AS, so sídlom v Bergene (Nórsko),
v zastúpení: J. Magne Langseth a T. Olavson Laake, advokáti,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Castillo de la Torre,
splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie 2003/437/ES z 11. decembra 2001 týkajúceho sa konania podľa článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/37.027 — Fosfát zinku) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 153, 2003, s. 1) alebo subsidiárne návrh na zníženie výšky pokuty uloženej žalobcovi,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚD PRVÉHO STUPŇAEURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(piata komora),

v zložení: predsedníčka komory P. Lindh, sudcovia R. García-Valdecasas
a J. D. Cooke,

tajomník: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. júla 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkový stav

1 Spoločnosť Union Pigments AS (predtým Waardals AS, ďalej len „žalobca“ alebo „Union Pigments“) založená podľa nórskeho práva vyrába fosfát zinku a zmenené vlastnosti fosfátu zinku. Roku 2000 mal celosvetový obrat 7,09 milióna eur.

- 2 Aj keď sa chemické vzorce môžu jemne odlišovať, ortofosfáty zinku predstavujú homogénny chemický výrobok označený druhovým názvom „fosfát zinku“. Fosfát zinku získaný z oxidu zinočnatého a kyseliny fosforečnej sa bežne používa ako minerálny antikoročný pigment vo farbierskom priemysle. Na trh sa uvádza buď ako štandardný fosfát zinku, alebo ako modifikovaný alebo „aktivovaný“ fosfát zinku.

- 3 Roku 2001 ovládalo najväčšiu časť svetového trhu s fosfátom zinku týchto päť európskych výrobcov: Dr Hans Heubach GmbH & Co. KG (ďalej len „Heubach“), James M. Brown Ltd (ďalej len „James Brown“), Société Nouvelle des Couleurs Zinciques SA (ďalej len „SNCZ“), Trident Alloys Ltd (ďalej len „Trident“) (predtým Britannia Alloys & Chemicals Ltd, ďalej len „Britannia“) a Union Pigments. V rokoch 1994 až 1998 predstavovala hodnota trhu so štandardným fosfátom zinku približne 22 miliónov eur ročne na celosvetovej úrovni a približne 15 až 16 miliónov eur ročne na úrovni Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP). V EHP ovládali Heubach, SNCZ, Trident (predtým Britannia) a Union Pigments približne rovnaké podiely na trhu so štandardným fosfátom zinku, a to na úrovni 20 %. James Brown ovládal zreteľne menší podiel na trhu. Kupujúci fosfátu zinku sú veľkí výrobcovia farbív. Na trhu s farbivami dominuje niekoľko multinárodných chemických skupín.

- 4 V dňoch 13. a 14. mája 1998 Komisia uskutočnila simultánne a bez predchádzajúceho upozornenia šetrenia v priestoroch spoločností Heubach, SNCZ a Trident podľa článku 14 ods. 2 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 prvého nariadenia implementujúceho článku 85 a 86 zmluvy (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3). Od 13. do 15. mája 1998 uskutočnil Dozorný úrad Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) na žiadosť Komisie podľa článku 8 ods. 3 protokolu 23 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) simultánne a bez predchádzajúceho upozornenia šetrenia v priestoroch spoločnosti Union Pigments podľa článku 14 ods. 2 kapitoly II protokolu 4 dohody medzi štátmi EZVO týkajúcej sa vytvorenia Dozorného úradu a Súdneho dvora.

- 5 Spoločnosti Union Pigments a Trident informovali počas správneho konania Komisiu o svojom zámere plne s ňou spolupracovať v súlade s oznámením Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci“) a každá urobila vyhlásenie ku kartelu (ďalej len „vyhlásenie Union Pigments“ a „vyhlásenie Tridentu“).
- 6 Dňa 2. augusta 2000 vydala Komisia oznámenie o výhradách voči podnikom, adresátom rozhodnutia, ktoré je predmetom tohto konania (pozri bod 7 nižšie), vrátane žalobcu.
- 7 Dňa 11. decembra 2001 Komisia vydala rozhodnutie 2003/437/ES týkajúce sa konania podľa článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/37.027 — Fosfát zinku) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 153, 2003, s. 1). Rozhodnutím posudzovaným na účely tohto rozsudku je rozhodnutie, ktoré bolo dotknutým podnikom oznámené a je priložené k žalobe (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Toto rozhodnutie sa v určitých aspektoch odlišuje od rozhodnutia uverejneného v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- 8 V napadnutom rozhodnutí Komisia uvádza, že od 24. marca 1994 do 13. mája 1998 existoval medzi spoločnosťami Britannia (Trident od 15. marca 1997), Heubach, James Brown, SNCZ a Union Pigments kartel. Tento kartel sa obmedzoval na štandardný fosfát zinku. Účastníci kartelu sa po prvé dohodli na rozdelení trhu s predajnými kvótami pre výrobcov. Po druhé na každom stretnutí určovali cenové „stropy“ alebo „odporúčané“ ceny a vo všeobecnosti ich dodržiavali. Po tretie v určitej miere dochádzalo k rozdeleniu zákazníkov.

9 Výrok napadnutého rozhodnutia znie:

„Článok 1

Britannia..., ... Hans Heubach..., James... Brown..., [SNCZ], Trident... a [Union Pigments] porušili ustanovenia článku 81 ods. 1 Zmluvy a článku 53 ods. 1 Dohody EHP tým, že sa zúčastnili na trvalej dohode a/alebo na zosúladenom postupe v odvetví fosfátu zinku.

Dĺžka trvania porušenia je:

- a) pokiaľ ide o... Heubach..., James... Brown..., [la SNCZ] a [Union Pigments]: od 24. marca 1994 do 13 mája 1998;

- b) pokiaľ ide o spoločnosť Britannia...: od 24. marca 1994 do 15. marca 1997;

- c) pokiaľ ide o Trident...: od 15. marca 1997 do 13. mája 1998.

...

Článok 3

Za porušenie uvedené v článku 1 sa ukladajú tieto pokuty:

a) Britannia...: 3,37 milióna eur;

b) ... Heubach...: 3,78 milióna eur;

c) James... Brown...: 940 000 eur;

d) [SNCZ]: 1,53 milióna eur;

e) Trident...: 1,98 milióna eur;

f) [Union Pigments]: 350 000 eur.

...“

- 10 Na výpočet výšky pokút Komisia použila metodológiu uvedenú v usmerneniach k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia“) a oznámení o spolupráci.
- 11 Komisia na úvod stanovila „základnú čiastku“ a to v závislosti od závažnosti a dĺžky trvania porušenia (pozri odôvodnenia č. 261 až 313 napadnutého rozhodnutia).
- 12 Pokiaľ ide o prvý faktor, usúdila, že porušenie sa musí kvalifikovať ako „veľmi závažné“ a to vzhľadom na povahu predmetného správania, na jeho skutočné následky na trh s fosfátom zinku a na skutočnosť, že sa vzťahovali na celý spoločný trh a po jeho vytvorení aj na celý EHP (odôvodnenie č. 300 napadnutého rozhodnutia). Nezávisle na veľmi závažnej povahe porušenia Komisia vysvetlila, že do úvahy vzala obmedzenú veľkosť relevantného trhu (odôvodnenie č. 303 napadnutého rozhodnutia).
- 13 Komisia uplatnila „diferencovaný prístup“ k dotknutým podnikom, aby na jednej strane zohľadnila ich efektívnu ekonomickú kapacitu spôsobiť konkurencii významnú ujmu a na strane druhej stanovila pokutu na úrovni zabezpečujúcej dostatočne odstrašujúci účinok (odôvodnenie č. 304 napadnutého rozhodnutia). S týmto cieľom rozdelila dotknuté podniky do dvoch kategórií v závislosti od ich „pomerného významu na relevantnom trhu“. Oprela sa pritom o obrat z predaja dotknutého výrobku dosiahnutý každým z týchto podnikov v rámci EHP počas posledných rokov porušenia a zohľadnila skutočnosť, že žalobca, Britannia (Trident od 15. marca 1997), Heubach a SNCZ boli „hlavnými výrobcami fosfátu zinku v rámci EHP s približne rovnakými podielmi na trhu vyššími alebo približujúcimi sa k 20 %“ (odôvodnenia č. 307 a 308 napadnutého rozhodnutia). Žalobca, rovnako ako Britannia, Heubach, SNCZ a Trident, bol zaradený do prvej kategórie („východisková suma“ 3 milióny eur). James Brown, ktorého podiel na trhu bol „zreteľne menší“, bol zaradený do druhej kategórie („východisková suma“ 750 000 eur) (odôvodnenia č. 308 a 309 napadnutého rozhodnutia).

- 14 Pokiaľ ide o faktor týkajúci sa dĺžky trvania, Komisia usúdila, že porušenie, ktoré kladie za vinu žalobcovi, bolo strednodobé, keďže trvalo od 24. marca 1994 do 13. mája 1998 (odôvodnenie č. 310 napadnutého rozhodnutia). Zvýšila preto východiskovú sumu žalobcu o 40 %, čím dospela k „základnej čiastke“ 4,2 milióna eur (odôvodnenia č. 310 a 313 napadnutého rozhodnutia).
- 15 Komisia ďalej usúdila, že v tomto prípade netreba zohľadniť pritažujúce alebo poľahčujúce okolnosti (odôvodnenia č. 314 až 336 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho zamietla tvrdenia týkajúce sa „zlého ekonomického kontextu“, v rámci ktorého sa kartel uskutočnil, a osobitných charakteristík dotknutých podnikov (odôvodnenia č. 337 až 343 napadnutého rozhodnutia). Komisia preto vo vzťahu k žalobcovi stanovila výšku pokuty na 4,2 milióna eur „pred uplatnením oznámenia [o spolupráci]“ (odôvodnenie č. 344 napadnutého rozhodnutia).
- 16 Komisia okrem toho pripomenula hranicu, ktorú v súlade s článkom 15 ods. 2 nariadenia č. 17 nesmie prekročiť pokuta, ktorá sa má uložiť každému z dotknutých podnikov. Výška pokuty žalobcu pred uplatnením oznámenia o spolupráci tak bola znížená na 700 000 eur a pokuta spoločnosti SNCZ na 1,7 milióna eur. Výška pokuty ostatných podnikov pred použitím oznámenia o spolupráci nebola týmto stropom dotknutá (odôvodnenie č. 345 napadnutého rozhodnutia).
- 17 Napokon Komisia priznala žalobcovi zníženie o 50 % na základe oznámenia o spolupráci vzhľadom na skutočnosť, že poskytol Komisii detailné informácie o činnostiach kartelu (odôvodnenia č. 354 až 356 napadnutého rozhodnutia). Konečná výška pokuty uloženej žalobcovi tak predstavuje 350 000 eur (odôvodnenie č. 370 napadnutého rozhodnutia).

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 18 Žalobou podanou do kancelárie Súdu prvého stupňa 1. marca 2002 podal žalobca návrh na začatie tohto konania.
- 19 Žalobou podanou do kancelárie v ten istý deň podal žalobca návrh na nariadenie predbežného opatrenia smerujúceho k odkladu vykonateľnosti článku 3 písm. f) a článku 4 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom mu ukladajú pokutu.
- 20 Keďže sa účastníci konania dohodli na riešení, ktoré malo byť predmetom konania o nariadení predbežnom opatrení, predseda Súdu prvého stupňa nariadil uznesením z 1. júla 2002, Waardals/Komisia (T-62/02 R, neuvverejnené v Zbierke), výmaz veci z registra a vyhradil trovy konania.
- 21 Listom z 18. novembra 2003 Komisia informovala Súd prvého stupňa, že Union Pigments je v súdnej likvidácii a že sa domnieva, že upustí od svojej žaloby. V odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa oznámil súdny správca spoločnosti Union Pigments listom z 12. decembra 2003, že táto spoločnosť bola v júni 2003 predmetom súdnej likvidácie, ale že poveril advokátov spoločnosti Union Pigments, aby v konaní pokračovali.
- 22 Na základe správy sudcu spravodajcu rozhodol Súd prvého stupňa (piata komora) o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania vyzval Komisiu, aby predložila určité dokumenty a odpovedala na niekoľko písomných otázok. Komisia vyhovelá tejto žiadosti.

23 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 9. septembra 2004.

24 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zrušil alebo zmenil článok 1 napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o dĺžku trvania porušenia, ktoré sa mu prisudzuje,
- zrušil článok 3 písm. f) napadnutého rozhodnutia alebo znížil výšku pokuty,
- pristúpil na jeho návrh na prijatie opatrení na zabezpečenie priebehu konania a na nariadenie vykonania dokazovania a najmä pristúpil k predvolaniu a výsluchu svedkov a priznal mu prístup k správe Komisie z výsluchu zo 17. januára 2001,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

25 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu,
- zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

26 Žalobca uvádza dva žalobné dôvody na podporu svojej žaloby. Prvý je založený na pochybení v posúdení skutkového stavu a dôkazov pri použití článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a druhý na chybnom stanovení výšky pokuty, ako aj porušení všeobecných zásad.

1. O prvom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení skutkového stavu a dôkazov pri použití článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17

27 Žalobca tvrdí, že stanovenie výšky pokuty Komisiou spočíva na chybnom posúdení skutkového stavu a dôkazov. Komisia nedostatočne zohľadnila pripomienky žalobcu o okolnostiach prípadu a o jeho účasti v karteli. Vyčíta Komisii, že vec obmedzila tak v čase, ako aj pokiaľ ide o skutkový stav. Tento prístup neumožnil Komisii zohľadniť faktory, ktoré by mohli zdôvodniť napríklad zvýšenie sumy pokuty, ktorá sa má uložiť niektorým z dotknutých podnikov z dôvodu závažnosti porušenia a iných okolností, a predstavuje tak nevýhodu zaobchádzania rovnakým spôsobom so všetkými týmito podnikmi a obmedzenie možností žalobcu ťažiť z výhodnejšieho rozhodnutia.

28 Tento žalobný dôvod sa skladá z dvoch častí, v ktorých žalobca tvrdí, že:

— Komisia sa dopustila pochybenia v posúdení dĺžky trvania jeho účasti na porušení a jeho vystúpenia z kartelu,

- Komisia sa dopustila pochybenia v posúdení skutkového stavu a dôkazov týkajúcich sa žalobcu a jeho úlohy v rámci kartelu.

O prvej časti týkajúcej sa dĺžky trvania účasti žalobcu na porušení a jeho vystúpenia z kartelu

Tvrdenia účastníkov konania

- 29 Žalobca tvrdí, že Komisia sa dopustila pochybenia v posúdení dĺžky jeho účasti na porušení a skončenia jeho účasti na ňom. Podľa ustálenej judikatúry je povinnosťou Komisie dokázať nielen existenciu kartelu, ale aj dĺžku jeho trvania (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 7. júla 1994, *Dunlop Slazenger/Komisia*, T-43/92, Zb. s. II-441, bod 79, a z 13. decembra 2001, *Acerinox/Komisia*, T-48/98, Zb. s. II-3859, bod 55). Žalobca pripomína, že Komisia skonštatovala, že sa zúčastnila na porušení od 24. marca 1994 do 13. mája 1998, teda štyri roky a jeden mesiac [napadnuté rozhodnutie, článok 1 písm. a)]. Komisia, aj keď skonštatovala, že žalobca prechodne vystúpil z kartelu (odôvodnenie č. 125 napadnutého rozhodnutia), vyvoláva však nepresný dojem o tomto vystúpení spochybňovaním, „či k nemu došlo“ (odôvodnenie č. 130 napadnutého rozhodnutia).
- 30 Žalobca pripomína, že oficiálne oznámil svoje vystúpenie z kartelu telefaxom 24. apríla 1995 v odpovedi na výzvu zaslanú európskou radou federácií chemického priemyslu (ďalej len „CEFIC“), týkajúcu sa štatistických údajov za mesiac máj, a že toto vystúpenie trvalo až do augusta 1995. Tvrdí, že toto vystúpenie trvalo päť až šesť mesiacov, konkrétne od marca 1995, teda mesiaca, za ktorý neoznámil žiadne čísla týkajúce sa trhu, do polovice augusta 1995. Subsidiárne tvrdí, že prijal rozhodnutie vystúpiť z kartelu „bezprostredne po stretnutí [27. marca 1995]“ a to v súlade so závermi poznámky z 30. marca 1995.

31 Žalobca usudzuje, že Komisia sa chybné domnieva, že jeho vystúpenie z kartelu nemalo žiadne účinky. Spresňuje, že bez jeho údajov nemohli byť správne štatistiky, ktoré pripravil CEFIC, a že mali preto menšiu hodnotu pre kartel. Dodáva, že získal objednávku od zákazníka Tekno Winter (ďalej len „Teknos“), ktorému dodal jeden kontajner po svojom vystúpení z klubu v apríli 1995, a to mimo dohody o rozdelení medzi ostatnými členmi kartelu. V odpovedi na tvrdenie Komisie v napadnutom rozhodnutí, že toto vystúpenie nedokazuje úplne autonómne obchodné správanie, pretože vedomosť o tom, že kartel stále fungoval, musela mať vplyv na jeho obchodné rozhodnutia, žalobca uvádza, že skutočnosť, že nebol podriadený obmedzeniam, ktoré ukladal kartel, mu umožnilo konať na jeho škodu. To, že získal objednávku od Teknos, možno považovať len za dôkaz „úplne autonómneho obchodného správania“. Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, podľa ktorého sa musí predpokladať, že s výnimkou preukázania opaku podnik, ktorý je aktívny na trhu, zohľadňuje informácie vymenené so svojimi konkurentmi na určenie svojho správania na trhu, žalobca odpovedá, že Komisia nemohla chcieť povedať, že sa mal stiahnuť z trhu. Okrem toho žalobca tvrdí, že nemal žiadny dôvod veriť informáciám alebo konať na ich základe, pretože odporúčané ceny neboli dodržiavané v severských krajinách a skutočné ceny boli nižšie ako náklady, „ktoré neboli, možno sa domnievať, oveľa nižšie ako ceny žalobcu“, a že výmena informácií od marca 1995 skončila.

32 Vo svojej replike žalobca dodáva, že sa neobmedzil na správanie ako podnik, ktorý napriek zosúladenému konaniu so svojimi konkurentmi vykonáva viac-menej nezávislú politiku na trhu (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, SCA Holding/Komisia, T-327/94, Zb. s. II-1373, bod 142). Priamo totiž bránil protisúťažným účinkom sledovaným ostatnými účastníkmi (rozsudok SCA Holding/Komisia, už citovaný, bod 143). Podľa zásady právnej istoty musí Komisia dokázať, že žalobca sa zúčastnil na postupoch obmedzujúcich hospodársku súťaž počas tohto obdobia (rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, Dansk Rørindustri/Komisia, T-21/99, Zb. s. II-1681, bod 62). Komisia v tomto prípade nepredložila takýto dôkaz. Malo by sa preto skonštatovať, že žalobca sa počas tohto obdobia na

karteli nezúčastnil. Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, že môže chýbať pretrvávajúci charakter porušenia, ak vystúpenie malo za účinnok, že vymenené informácie boli pozbavené akéhokoľvek úžitku, žalobca odpovedá, že to bol presne tento prípad, pretože vymenené informácie medzi ostatnými účastníkmi nemali pri chýbajúcich vyčíslených údajoch z jeho strany žiadnu úžitkovú hodnotu.

33 Žalobca dodáva, že Komisia vyvoláva nesprávny dojem o tom, čo sa stalo, keď jeho vystúpenie z kartelu kvalifikuje ako „dočasné“. Žalobca tvrdí, že keď vystúpil, nebolo jeho úmyslom robiť tak len na krátky čas. To, že získal objednávku od Teknos, je toho dôkazom.

34 Žalobca tvrdí, že sa zdá, že napadnuté rozhodnutie predpokladá, že sa zúčastnil na stretnutí kartelu 12. júna 1995 v Londýne. Keď však Komisia zvyrazňuje túto otázku, či sa na tomto stretnutí zúčastnil, alebo nie, bez toho, aby dospela k záveru, zakladá svoje rozhodnutie na nesprávnom posúdení skutkového stavu a dôkazov. Žalobca pripomína, že informoval Komisiu vo svojom vyhlásení, ako aj vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách o stretnutí, ktoré mal so zástupcom spoločnosti Heubach v Heathrow (Londýn) 12. júna 1995. Cieľ a program tohto stretnutia nemali s kartelom nič spoločné. Žalobca pripúšťa, že stretnutie kartelu sa mohlo konať v Heathrow v ten istý deň, ale nástojí na tom, že tam nebol prítomný. Usudzuje, že sa nemá špekulovať o množstve dôvodov, ktoré viedli Heubach k tomu, aby pre stretnutie navrhol toto miesto a tento dátum. Uvádza, že vo svojom vyhlásení uviedol, že Heubach využil stretnutie na to, aby žalobcovi povedal, že sa má vrátiť do klubu, ale že žalobca odmietol pozvanie zúčastniť sa na stretnutí, čo mimochodom viedlo ostatných účastníkov k tomu, aby ho považovali za „cudzinca“.

- 35 Komisia popiera, že žalobca účinne vystúpil z kartelu a že by omylom túto skutočnosť nevzala do úvahy (odôvodnenia č. 230 až 234 napadnutého rozhodnutia). Tvrdí totiž, že údajné vystúpenie na tri mesiace a šesť dní sa musí posúdiť vo svetle toho, že predmetné porušenie pozostávalo z účasti na dohode a/alebo na zosúladenom postupe (rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Zb. s. 1663, body 164 a 173).

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 36 Z judikatúry vyplýva, že povinnosťou Komisie je dokázať nielen existenciu kartelu, ale aj dĺžku jeho trvania (rozsudky Acerinox/Komisia, už citovaný v bode 29 vyššie, bod 55, a Dunlop Slazenger/Komisia, už citovaný v bode 29 vyššie, bod 79). V tomto prípade je nesporné, že žalobca sa zúčastnil na dohode od 24. marca 1994 až do marca alebo apríla 1995 a od 1. augusta 1995 do 13. mája 1998. Žalobca tvrdí, že sa na dohode nezúčastňoval v čase od marca 1995 až do 1. augusta 1995.
- 37 Súd prvého stupňa konštatuje, že naozaj existujú indície, ktoré smerujú k tomu, že žalobca sa na karteli nezúčastňoval určité obdobie. V odpovedi na žiadosť CEFIC, aby oznámil svoje štatistiky za marec 1995, žalobca oznámil telefaxom z 24. apríla 1995, že „vystupuje z podskupiny združenia výrobcov fosfátu zinku“ a že z tohto dôvodu už viac nezašle štatistiky. Táto odpoveď je v súlade s internou písomnou poznámkou riaditeľa predaja z 30. marca 1995 určená ostatným členom vedenia žalobcu (ďalej len „poznámka z 30. marca 1995“), obsahujúcou odporúčanie vystúpiť z kartelu. Navyše je nesporné, že žalobca neoznámil svoje štatistiky ostatným dotknutým podnikom od 24. apríla do 1. augusta 1995.

- 38 Súd prvého stupňa je však toho názoru, že Komisia právom dospela k záveru, že žalobca sa zúčastňoval na karteli bez účinného prerušenia od 24. marca 1994 do 13. mája 1998.
- 39 Podľa judikatúry sa poctivé správanie konkurenta charakterizuje autonómnym spôsobom, akým určuje svoju politiku, ktorou sa chce riadiť na spoločnom trhu (rozsudok Suiker Unie a i./Komisia, už citovaný v bode 35 vyššie, bod 173). Aj keby sa pripustilo, že žalobca sa zdržal účasti na činnostiach kartelu od konca marca 1995 do 1. augusta 1995, musí sa skonštatovať, že sa nevrátil k ozajstnej autonómnej politike na trhu počas tohto krátkeho obdobia. Výhoda, ktorú mal z prístupu k štatistikám ostatných členov, neprestala existovať v deň, keď žalobca vystúpil z kartelu. Je možné predpokladať, že vzal do úvahy informácie už vymenené so svojimi konkurentmi, aj na stretnutí 27. marca 1995, na určenie svojho správania na tomto trhu počas svojho údajného vystúpenia (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 8. júla 1999, Komisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 121, a Hüls/Komisia, C-199/92 P, Zb. s. I-4287, bod 162). Treba dodať, že žalobca pripúšťa, že v auguste 1995 sa znovu pripojil ku kartelu, pretože urgentne potreboval informácie týkajúce sa trhu (bod 67 vyhlásenia Union Pigments).
- 40 Navyše treba uviesť, že keď sa žalobca znovu pripojil ku kartelu, poskytol ostatným členom štatistiky týkajúce sa spätne celého obdobia jeho údajného vystúpenia. Rozhodnutie zastaviť odovzdávanie štatistík malo preto len obmedzené účinky. Treba dodať, že žalobca nepoprel, že podiel na trhu, ktorý mal roku 1995, bol ten istý ako podiel dohodnutý na stretnutiach kartelu.
- 41 Žalobca tvrdí, že dodal kontajner spoločnosti Teknos po tom, ako vystúpil z kartelu, a to mimo dohody o rozdelení. Komisia však právom uviedla, že žalobca získal túto objednávku z dôvodu, že na trhu konal na základe informácií, ktoré dostal v rámci kartelových dohôd (pozri v tomto zmysle judikatúru citovanú v bode 39 vyššie).

Podľa dohody o rozdelení pre Teknos mohol cenu nižšiu, ako bola cena určená pre Teknos, účtovať len ten výrobca, ktorý bol „na rade“. Je nesporné, že žalobca získal objednávku týkajúcu sa Teknos v apríli 1995 (odôvodnenie č. 230 napadnutého rozhodnutia). Komisia mohla právom dôjsť k záveru, že túto objednávku získal žalobca z dôvodu, že poznal cenu určenú na predchádzajúcom stretnutí, konkrétne 27. marca 1995. Správanie žalobcu v tejto súvislosti predstavuje klasický príklad účastníka kartelu využívajúceho tento kartel vo svoj prospech, čo nemožno zohľadniť na účely zníženia zodpovednosti tohto účastníka (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Cascades/Komisia, T-308/94, Zb. s. II-925, bod 230).

- 42 Okrem toho treba uviesť, že žalobca nevystúpil z kartelu s tým, aby ho oznámil Komisii alebo dokonca aby na relevantnom trhu znovu začal konať ako poctivý a nezávislý konkurent. Naopak, z poznámky z 30. marca 1995 vyplýva, že žalobca sa pokúsil využiť svoje údajné vystúpenie na lepšie využitie kartelu vo vlastný prospech. Podľa tejto poznámky sa žalobca domnieval, že ostatní účastníci udržiavali internú spoluprácu v rámci kartelu a že zákazníkov a trhy rozdeľovali v jeho neprospech. Napriek žiadosti žalobcu v tomto zmysle na stretnutí kartelu 27. marca 1995 neboli ostatní účastníci pripravení zväčšiť jeho podiel na trhu. Táto skutočnosť je v tejto poznámke uvedená ako dôvod na vystúpenie z kartelu. Táto poznámka takisto dokazuje, že žalobca sa výslovne zamýšľal nad možnosťou neskoršieho opätovného pripojenia sa ku kartelu. Keďže žalobca z kartelu nevystúpil rozhodným spôsobom a nanovo sa zúčastnil kartelu len niekoľko mesiacov po svojom údajnom vystúpení z neho, Súd prvého stupňa je toho názoru, že toto vystúpenie použil len ako pokus na získanie lepších podmienok v karteli, čo predstavuje ďalší príklad účastníka využívajúceho kartel na vlastný prospech (pozri v tomto zmysle judikatúru citovanú v bode 41 vyššie).

- 43 Skutočnosť, že sa žalobca nezúčastnil na jedinom stretnutí 12. júna 1995, nemá za následok zníženie miery jeho účasti v karteli, keďže ten trval viac ako štyri roky. Treba dodať, že žalobca bol v kontakte s ostatnými dotknutými podnikmi počas relevantného obdobia, ako to vyplýva zo skutočnosti, že mal stretnutie so spoločnosťou Heubach 12. júna 1995 na letisku Heathrow, teda v ten istý deň a na tom istom mieste, ako bolo stretnutie kartelu.
- 44 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvá časť prvého žalobného dôvodu sa musí zamietnuť ako nedôvodná.

O druhej časti týkajúcej sa nesprávneho posúdenia skutkového stavu a dôkazov o žalobcovi a jeho úlohe v rámci kartelu

- 45 Táto druhá časť prvého žalobného dôvodu obsahuje päť výhrad, v rámci ktorých žalobca tvrdí, že Komisia sa dopustila nesprávneho posúdenia, pokiaľ ide o:

— vývoj jeho situácie od začatia šetrení,

— jeho vplyv na relevantný trh,

- jeho účasť v karteli pred rokom 1994 a skutočnosť, že nebol podnecovateľom porušenia,

- skutočnosť, že nebol členom celého kartelu,

- skutočnosť, že okamžite ukončil porušenie.

O prvej výhrade týkajúcej sa vývoja jeho situácie od začatia šetrení

- Tvrdenia účastníkov konania

⁴⁶ Žalobca tvrdí, že Komisia primeraným spôsobom nezohľadnila úpadok jeho finančnej situácie, napriek tomu, že to spomenul v korešpondencii s ňou pred prijatím napadnutého rozhodnutia. Zohľadniť sa mal aj neskorší vývoj.

⁴⁷ Po prvé žalobca tvrdí, že Komisia nesprávne konštatuje v napadnutom rozhodnutí, že „v súčasnosti zamestnáva približne 30 zamestnancov“ (odôvodnenie č. 28). Tvrdí, že oznámil Komisii, že má len 25 zamestnancov.

- 48 Po druhé žalobca poukazuje na svoju kritickú finančnú situáciu. Jeho obrat klesol zo 68,7 milióna nórskych korún (NOK) roku 1997 na 57,2 milióna NOK (teda približne 6,92 milióna eur) roku 2001. Jeho činnosti sú málo výnosné, čo ukazujú straty vo výške 317 589 eur a 310 659 eur, ktoré utrpel v rokoch 2000 a 2001. Žalobca dodáva, že roku 1997 dosiahol príjmy vo výške 1 148 837 NOK pred zdanením, ale že v rokoch 2000 a 2001 bol výsledok - 3 413 554 a - 3 496 000 NOK. Okrem toho sa jeho vlastné zdroje podstatne znížili hlavne z dôvodu výrazných strát v rokoch 2000 a 2001. Roku 2001 predstavovali jeho vlastné zdroje len 466 095 NOK (teda takmer 58 300 eur). Predstavujú 15 % pokuty, ktorú uložila Komisia.
- 49 Žalobca pripomína, že nebol schopný získať bankovú záruku na zabezpečenie platby pokuty a že preto na Súd prvého stupňa podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, aby sa nariadil odklad tejto platby. Dodáva, že v poslednom čase nemôže plniť všetky svoje dlhy.
- 50 Komisia sa domnieva, že táto prvá výhrada nie je relevantná pre posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 51 Súd prvého stupňa je toho názoru, že táto výhrada naozaj nie je vyvodená z chybného posúdenia skutkového stavu a dôkazov. Iste, Komisia skonštatovala v napadnutom rozhodnutí, že žalobca „zamestnáva[1] [teda] približne 30 zamest-

nancov“ (odôvodnenie č. 28), kým ten jej oznámil, že ich zamestnáva len 25. To však nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Okrem toho treba uviesť, že žalobca sa odvoláva len na kritickú finančnú situáciu a že nemá v úmysle dokázať v tomto ohľade skutkové pochybenia v napadnutom rozhodnutí. Osobitne, jeho tvrdenie o vývoji jeho hospodárskej situácie po prijatí napadnutého rozhodnutia nie je relevantné pre posúdenie skutkových pochybení, ktoré má obsahovať samotné rozhodnutie.

- 52 V skutočnosti tvrdenia uvedené v rámci tejto prvej výhrady druhej časti sú relevantné len vo vzťahu ku skutočnostiam, ktoré by sa mohli zohľadniť pri poslednej časti druhého žalobného dôvodu týkajúcej sa nemožnosti zaplatenia pokuty (pozri body 172 až 181 nižšie).

O druhej výhrade týkajúcej sa vplyvu žalobcu na relevantný trh

— Tvrdenia účastníkov konania

- 53 Žalobca vyčíta Komisii, že riadne nezohľadnila skutočnosť, že mal len veľmi malý vplyv na trh a že jeho manévrovací priestor bol obmedzený z dôvodu jeho vzťahov s distribútormi a zákazníkmi. Po prvé, pokiaľ ide o jeho sieť zásobovania, tvrdí, že počas mnohých rokov predával celú svoju výrobu fosfátu zinku s určením pre kontinentálnu Európu spoločnosti BASF v rámci dohody o spolupráci. Spresňuje, že vyrábal fosfát zinku, ktorý balil do vrecúšok alebo balíkov s obchodnou známkou BASF a ktorý sa potom predal ako výrobok spoločnosti BASF. Vzhľadom na svoju závislosť na spoločnosti BASF a na veľký rozdiel vo veľkosti a sile medzi touto spoločnosťou a ním žalobca nemal prakticky žiadny vplyv na cenu svojich dodávok

spoločnosti BASF. Napriek skončeniu dohody so spoločnosťou BASF roku 1997 zostala táto spoločnosť dôležitým zákazníkom. Okrem toho žalobca uvádza, že Wengain Ltd (ďalej len „Wengain“), jeho výlučný distribútor na britskom trhu pre viacero výrobkov vrátane fosfátu zinku, doviezol a predal iné výrobky od rôznych podnikov tak, že mohol ponúknuť celú paletu výrobkov náterového priemyslu. Wengain nakúpil výrobky od žalobcu za cenu založenú na bezplatnej dodávke a opätovne ich predal v Spojenom kráľovstve za cenu, ktorú sám určil. Pokiaľ ide o dôležitých zákazníkov a dodávky viac než desať ton, žalobca mal právo zúčastniť sa negociácií a dodať tovar priamo. Vzhľadom na jeho distribučnú sieť mal žalobca len obmedzený manévrovací priestor, pokiaľ ide o množstvo, a mal len málo možností vykonávať vplyv na predaj a na cenu. Ináč tomu bolo vo vzťahu k priamym zákazníkom žalobcu.

54 Po druhé žalobca tvrdí, že Komisia dostatočne nezohľadnila skutočnosť, že bol závislý od svojich konkurentov, ktorí boli zároveň zákazníkmi. Žalobca dodával chromát zinku spoločnostiam Heubach a SNCZ. Posledná menovaná spoločnosť je najdôležitejším zákazníkom žalobcu, pokiaľ ide o tento výrobok. Niektorí zákazníci a konkurenti žalobcu chceli získať vyššie ceny za fosfát zinku, aby zvýšili konkurencieschopnosť ceny modifikovaného fosfátu zinku. Žalobca potvrdzuje, že keďže nechcel poškodiť vzťahy so svojimi konkurentmi, ktorí boli zároveň jeho zákazníkmi, bol naňho vyvíjaný tlak zo strany jeho konkurentov, aby sa pripojil ku kartelu. Spresňuje, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, netvrdí, že bol naňho vyvíjaný nátlak, aby sa zúčastnil porušenia, ale že bol naňho vyvíjaný tlak zo strany jeho konkurentov a že nemal v tom období inú možnosť.

55 Komisia popiera, že žalobca mal len veľmi obmedzenú možnosť ovplyvniť cenu vo vzťahu k zákazníkovi a že v napadnutom rozhodnutí riadne nezohľadnila skutočnosť, že bol závislý od svojich konkurentov, ktorí boli zároveň jeho zákazníkmi.

- 56 V odpovedi na tvrdenie žalobcu, že nemal žiadny alebo len malý vplyv na množstvo predaja v Spojenom kráľovstve a Nemecku, Komisia uvádza, že aj keby bola táto skutočnosť presná, je nerelevantná, pretože podiely na trhu sa počítali v mierke EHP.
- 57 Komisia takisto poznamenáva, že údaje uvedené v prílohách 23 až 25 žaloby, týkajúce sa predaja fosfátu, nezodpovedajú presne tým údajom, ktoré jej boli oznámené listom zo 17. marca 1999. Zdôrazňuje, že žalobca nevysvetľuje tieto rozdiely.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 58 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie, že Komisia sa dopustila pochybenia v posúdení vo vzťahu k vplyvu žalobcu na svojich „distribútorov“, treba uviesť, že v rámci tohto konania žalobca nepredložil dôkaz, že Komisia sa takého pochybenia dopustila.
- 59 Na rozdiel od tvrdenia žalobcu, že predával všetok svoj fosfát zinku s určením pre kontinentálnu Európu v rámci dohody o spolupráci s BASF, z príloh k jeho žalobe vyplýva, že fosfátom zinku zásoboval iné podniky v kontinentálnej Európe. Okrem toho dohoda o spolupráci medzi žalobcom a BASF skončila v apríli 1997. Napokon žalobca začal udržiavať vzťahy s bývalými zákazníkmi spoločnosti BASF (bod 77 vyhlásenia Union Pigments). Aj keby BASF mal značný vplyv na žalobcu pred aprílom 1997, tento vplyv nemohol byť rovnako veľký počas posledného roku dohody.

60 Pokiaľ ide o Wengain, distribútora žalobcu v Spojenom kráľovstve, treba pripomenúť, že žalobca sa na karteli zúčastnil z dôvodu, aby sa ukončila veľká cenová vojna v Spojenom kráľovstve. Sám pripúšťa na jednej strane, že mohol zorganizovať protiúder v Spojenom kráľovstve počas tejto cenovej vojny (bod 45 vyhlásenia Union Pigments), a na druhej strane, že jednou z výhod kartelu bolo ukončenie cenovej vojny v Spojenom kráľovstve, na ktorej sa zúčastňoval (bod 49 vyhlásenia Union Pigments a interná poznámka z 30. marca 1995). Tieto skutočnosti dokazujú, že žalobca mohol ovplyvniť správanie Wengainu na britskom trhu, pokiaľ ide o cenu.

61 V každom prípade je nesporné, že žalobcov podiel na trhu sa blížil tomu podielu, ktorý mu bol pridelený v rámci kartelu. Z toho vyplýva, že mal dostatočný vplyv na svojich distribútorov, aby zaviedol dohodu o kvótach. Navyše žalobca vo svojom vyhlásení pripustil, že kartel mal každým rokom lepšiu „koherenciu“, pokiaľ ide o cenu, s výnimkou severských krajín (bod 73 vyhlásenia Union Pigments). Z toho vyplýva, že Komisia právom dospela k záveru, že žalobca mal dostatočný vplyv na svojich distribútorov, aby zabezpečil realizáciu dohody o cene.

62 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvé tvrdenie na podporu tejto druhej výhrady musí byť zamietnuté.

63 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie spočívajúce v údajnej závislosti žalobcu od svojich zákazníkov a konkurentov (pozri bod 54 vyššie), aj za predpokladu, že na žalobcu bol vyvíjaný tlak, nemôže sa o túto okolnosť opierať, pretože namiesto účasti na predmetných činnostiach mohol tieto tlaky oznámiť príslušným orgánom a podať Komisii sťažnosť podľa článku 3 nariadenia č. 17 (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, KE KELIT/Komisia, T-17/99, Zb. s. II-1647, bod 50 a tam citovanú judikatúru). Navyše po svojom údajnom vystúpení z kartelu

roku 1995 sa žalobca vrátil, podľa svojich vyhlásení, aby získal informácie o trhu (bod 67 vyhlásenia Union Pigments) a nie z dôvodu tlaku. Treba dodať, že tvrdenie žalobcu, že bol povinný zúčastniť sa porušenia, nie je koherentné s jeho údajným vystúpením.

64 Z vyššie uvedeného vyplýva, že táto výhrada sa musí zamietnuť.

O tretej výhrade týkajúcej sa skutočnosti, že žalobca nebol podnecovateľom porušenia

— Tvrdenia účastníkov konania

65 Žalobca tvrdí, že Komisia sa dopustila faktického pochybenia, pokiaľ ide o jeho kontakty s členmi kartelu pred marcom 1994. Uvádza, že podľa Komisie vznikol kartel v predmetnom odvetví v marci 1994 (odôvodnenie č. 81 napadnutého rozhodnutia). Kartel však vznikol pred týmto dátumom a pred tým, ako bol pozvaný pripojiť sa. Žalobca tvrdí, že „ostatní konkurenti“ sa už dohodli na forme rozdelenia trhu a že jeho traja hlavní konkurenti, SNCZ, Britannia a Heubach, mali preto rovnaký podiel na trhu, konkrétne 24 %. Žalobca uvádza, že mal podozrenie, že existoval „kartel v karteli“, „vyhradený kruh“, ktorý fungoval predtým, ako bol pozvaný na stretnutie z 24. marca 1994. Existenciu takéhoto „vyhradeného kruhu“ potvrdzuje konštatovanie Komisie, podľa ktorého Trident vyhlásil, že dochádzalo k pravidelným kontaktom medzi Pasmenco Europe-ISC Alloys (predchodca spoločnosti Trident) a jeho konkurentmi v rokoch od 1989 do 1994 a zodpovedný pracovník za predaje bol pravidelne v kontakte s konkurentmi, predovšetkým prostredníctvom priamej telefonickej linky (odôvodnenie č. 76 napadnutého rozhodnutia). Podľa žalobcu on nikdy nebol v kontakte s týmto zodpovedným pracovníkom vo veci stavu trhu a cenovej úrovne. Skutočnosť, že ostatné dotknuté podniky vytvorili kartel pred tým, ako ho pozvali na pripojenie sa k nim, vysvetľuje minimálne čiastočne, že nebol súčasťou vyhradeného kruhu tvoreného zakladajúcimi členmi.

66 Žalobca dodáva, že skutočnosť, že kartel existoval pred stretnutím z 24. marca 1994, je potvrdená konštatovaním Komisie, že jedno stretnutie sa konalo v októbri 1993, ktorého cieľom bol „ukončiť cenovú vojnu a znovu zaviesť poriadok na trh“ (odôvodnenie č. 315 napadnutého rozhodnutia). Žalobca tvrdí, že sa na tomto stretnutí nezúčastnil. Napriek tomu, že tak vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách, ako aj ústne vysvetlil, že sa na tomto stretnutí nezúčastnil, Komisia sa k tejto otázke nevyjadrila a v napadnutom rozhodnutí iba skonštatovala, že žalobca popiera svoju účasť na predmetnom stretnutí (odôvodnenie č. 86 napadnutého rozhodnutia). Skutočnosť, že Komisia sa očividne nepokúšala overiť si skutočnosti o tomto stretnutí, bola na škodu žalobcu. V odpovedi na tvrdenie Komisie, že vo svojich vyhláseniach z 2. septembra 1998 sám spomenul stretnutie z 24. marca 1994 ako „prvé stretnutie klubu“, žalobca tvrdí, že mal zjavne na mysli „prvé stretnutie, ktorého sa zúčastnil“.

67 Ďalej žalobca pripomína, že Komisia v napadnutom rozhodnutí dospela k záveru, že nemôže identifikovať osobitného vodcu a že kartel predstavuje „spoločnú iniciatívu väčšiny konkurentov odvetvia fosfátu zinku“ (odôvodnenie č. 319 napadnutého rozhodnutia). Vytýka Komisii, že nezohľadnila skutočnosť, že ostatní účastníci kartelu prišli s iniciatívou vytvoriť kartel a že mali už prvé stretnutie pred tým, ako ho pozvali pripojiť sa k nemu. Keďže sa nezúčastnil stretnutia roku 1993, udalosti, ktorá bola na začiatku kartelu, je nespravodlivé pristupovať k žalobcovi rovnako ako k ostatným účastníkom, pokiaľ ide o vytvorenie kartelu. Ak by sa presne ukázalo, že prvé stretnutie medzi piatimi výrobcami sa uskutočnilo najneskôr 24. marca 1994, Komisia by poškodila žalobcu nezohľadnením skutočnosti, že multilaterálne stretnutia medzi štyrmi ostatnými výrobcami sa uskutočnili pred rokom 1994. Podľa žalobcu sa Heubach správal ako vodca kartelu, minimálne vo vzťahu k nemu. Dodáva, že na to, aby Komisia označila vodcu, nie je nevyhnutné, aby bol kartel vnútený jedným z jej účastníkov.

68 Pokiaľ ide o odmietnutie Komisie uznať mu diferencovaný prístup vzhľadom na skutočnosť, že ostatní účastníci vytvorili kartel pred tým, ako ho pozvali zúčastniť sa ho, žalobca uvádza, že to, čo sa udialo pred a po dotknutom období, nemožno považovať za úplne nerelevantné. Výber Komisie zohľadniť určité skutočnosti ovplyvnilo posúdenie závažnosti účasti žalobcu v jeho neprospech. Aj keby Komisia obmedzila svoje šetrenia a napadnuté rozhodnutie na určité obdobie, ktoré má malý vplyv na veľkosť pokuty pre ostatných, žalobca by nemal mať ujmu z neuplatnenia diferencovaného prístupu, z ktorého by inak mal prospech.

69 Komisia odpovedá, že nikdy netvrdila ani že žalobca bol podnecovateľom kartelu, ani že sa zúčastnil stretnutia z októbra 1993. Obmedzila sa na konštatovanie existencie porušenia od roku 1994. Aj keď je možné, že kartel existoval pred týmto dátumom, je jasné, že napadnuté rozhodnutie sa na to nevzťahuje, a je preto zbytočné pokračovať v diskusii na túto tému. Komisia poznamenáva, že žalobca vo svojich vyhláseniach z 2. septembra 1998 odkazuje na stretnutie z 24. marca 1994 ako na „prvé stretnutie klubu“. Odkazuje preskúmanie tejto otázky do časti týkajúcej sa prípadných poľahčujúcich okolností.

70 V každom prípade by žalobca nemal výhodu z konštatovania, že ostatní príjemcovia napadnutého rozhodnutia boli „vodcovia“ alebo že sa dohadovali aj o iných trhoch alebo už dlhší čas.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 71 Na úvod, aj keď spis obsahuje niekoľko údajov o tom, že výrobcovia fosfátu zinku udržiavali protisúťažné kontakty pred 24. marcom 1994 (pozri napríklad odôvodnenia č. 76 až 80, 82 až 86 a 225 napadnutého rozhodnutia), Súd prvého stupňa je toho názoru, že Komisia mohla rozumne dôjsť k záveru, že porušenie začalo až stretnutím z tohto dátumu. V tejto súvislosti treba uviesť, že žalobca poprel svoju účasť na stretnutí z októbra 1993 (odôvodnenie č. 86 napadnutého rozhodnutia) tak, že Komisia právom mohla dospieť k záveru, že prvým stretnutím, na ktorom sa zúčastnili všetky dotknuté podniky, bolo stretnutie z 24. marca 1994. Navyše toto stretnutie bolo prvým z pravidelných stretnutí kartelu. Treba dodať, že prvé stretnutia kartelu z 24. marca 1994 a z 3. mája 1994 sa konali v rovnakom čase, ako bol zaslaný list CEFIC-u z 26. mája 1994 oznamujúci vytvorenie štatistickej skupiny fosfátu zinku (odôvodnenia č. 66, 109 a 112 napadnutého rozhodnutia).
- 72 V každom prípade aj za predpokladu, že porušenie začalo v skorší dátum, nemení to nič pre žalobcu, pretože ten sa na porušení zúčastňoval až od 24. marca 1994. Tvrdenie žalobcu, že kartel sa začal v októbri 1993, je preto úplne irelevantné na účely návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia.
- 73 Žalobca tvrdí, že Komisia mala skonštatovať, že ostatní účastníci, a najmä Heubach, boli iniciatívni pri vytvorení kartelu, a že Komisia neuznala odlišné postavenie žalobcu. Aj keď je pravda, že podľa usmernení môže byť „úloha vodcu alebo podnecovateľa porušenia“ priťažujúcou okolnosťou, ktorá oprávňuje na zvýšenie základnej čiastky (bod 2 tretia zarážka), v tomto prípade dospela Komisia k záveru,

že „kartel predstavoval spoločnú iniciatívu väčšiny konkurentov v odvetví fosfátu zinku a že je preto nemožné označiť osobitného vodcu“ (odôvodnenie č. 319 napadnutého rozhodnutia). Na rozdiel od toho, ako tomu zrejme rozumie žalobca, Komisia z tohto dôvodu pokuty nezvýšila. Z toho vyplýva, že žalobca nebol poškodený citovaným záverom Komisie. Okrem toho dôvodnosť tohto záveru nemožno spochybníť, pretože zo spisu nevyplýva, že nejaký podnik bol iniciatívny pri vytvorení kartelu (pozri napríklad odôvodnenia č. 314 až 318 napadnutého rozhodnutia).

74 Z toho vyplýva, že táto tretia výhrada nie je dôvodná.

O štvrtej výhrade týkajúcej sa skutočnosti, že žalobca nebol členom celého kartelu

— Tvrdenia účastníkov konania

75 Žalobca tvrdí, že Komisia sa dopustila pochybenia, keď nezohľadnila skutočnosť, že nebol členom celého kartelu a že za takého člena nebol považovaný ani ostatnými členmi. V tejto súvislosti uvádza viacero skutočností. Po prvé, nezúčastnil sa na prvom stretnutí, ktoré sa konalo v októbri 1993. Po druhé a vo všeobecnosti, v rámci kartelu spolupracoval len s veľkou neochotou. Odkazuje tak na skutočnosť uznanú Komisiou, že 15. júna 1994 mu CEFIC musel zasláť výzvu, aby dodal informácie (odôvodnenie č. 109 napadnutého rozhodnutia). Po tretie, konštatovanie Komisie o poznámkach týkajúcich sa stretnutia z 27. marca 1995 v Londýne dokazujú, že k žalobcovi sa neprístupovalo rovnako ako k členovi. Žalobca uvádza, že jeden z jeho zamestnancov poznamenal do svojho diára k dátumu 27. marca 1995, že má v úmysle žiadať na tom stretnutí zaobchádzanie ako „s úplným členom s pridelením

zákazníkov“ (odôvodnenie č. 122 napadnutého rozhodnutia). Po tomto stretnutí jeho riaditeľ predaja spomenul v poznámke z 30. marca 1995, že ostatní účastníci „neboli pripravení uvažovať o zväčšení [jeho] podielu na trhu“ (odôvodnenie č. 122 napadnutého rozhodnutia). Komisia takisto tvrdí, že žalobca si myslel, že „ostatní členovia kartelu ho klamú“ (odôvodnenie č. 124 napadnutého rozhodnutia).

- 76 Po štvrté žalobca uvádza, že sa nezúčastnil na dohode o rozdelení spoločnosti Teknos. Tvrdí, že tak ako uvádza Komisia (odôvodnenie č. 99 napadnutého rozhodnutia), dôvodom, pre ktorý tri ostatné podniky jednostranne rozhodli na jeden raz, že treba dodať jeden kontajner spoločnosti Teknos, bolo vyhnúť sa tomu, aby táto spoločnosť mala podozrenie z existencie dohody. Táto objednávka však bola v neprospech iných záležitostí vo Fínsku. Poznámka z 30. marca 1995 je podľa žalobcu dôkazom, že sa nezúčastnil na dohode o rozdelení spoločnosti Teknos. Žalobca vytýka Komisii, že nevyvodila žiaden záver zo skutočnosti, že získal objednávku od spoločnosti Teknos po tom, ako vystúpil z klubu v apríli 1995 (odôvodnenie č. 131 napadnutého rozhodnutia). Jediným správnym prístupom by však bolo dôjsť k záveru, že žalobca sa tejto dohody nezúčastnil, čo je navyše dôkazom toho, že nebol členom celého kartelu. Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, že „sám uznal“, že mal prospech z pridelenia spoločnosti Teknos na obdobie šiestich mesiacov, žalobca opakuje, že tento zákazník mu bol pridelený len raz a nie na obdobie šiestich mesiacov.

- 77 Žalobca odmieta tvrdenie Komisie, podľa ktorého dôkazy preukazujú, že v karteli nemal pasívnu úlohu. Domnieva sa, že tieto dôkazy, aj keď možno odrážajú trochu naivné chovanie, pokiaľ ide o činnosti klubu, neumožňujú vyvodiť záver o aktívnej alebo pasívnej úlohe. Skutočnosť zhromaždenia dokumentov, aké Komisia zozbierala v priestoroch žalobcu, nie je nezlučiteľná s pasívnou úlohou. V skutočnosti by jeho úloha bola aktívnejšia, keby ukradol alebo zničil takéto dokumenty. Žalobca dodáva, že skutočnosť, že z času na čas striedavo objednal miestnosti stretnutia, len

zvýrazňuje pasívny charakter jeho účasti. Pokiaľ ide o pokusy Komisie vyvolať dojem, že opomenul uviesť existenciu stretnutia z 9. januára 1995, žalobca uvádza, že toto stretnutie, ktorého predmetom bol pokus o zlepšenie jeho vzťahov s ostatnými spoločnosťami, nepovažoval za „stretnutie klubu“. Tento prvok by sa viac nemal vyskytovať pri posudzovaní jeho správania.

78 Popis Komisie zástupcov žalobcu na stretnutiach kartelu je mylné a vyvoláva neprávny dojem, že boli na rovnako vysokej úrovni ako zástupcovia ostatných dotknutých podnikov. Komisia konštatovala, že ostatné podniky boli zastúpené členmi vedenia na najvyššej úrovni, to jest poverenými predsedami predstavenstva, generálnymi riaditeľmi alebo prezidentmi, a že žalobcu zastupoval „predseda predstavenstva a riaditeľ medzinárodného predaja“ (odôvodnenie č. 71 napadnutého rozhodnutia). Aj keď pán R. mal titul „predsedu predstavenstva“, tento titul však neznamenal právne pomenovanie a nezodpovedalo pozícii, právomoci alebo zodpovednosti jeho nositeľa, ktoré boli skôr porovnateľné s tými, ktoré mal pán B., riaditeľ predaja. Naopak, ostatné podniky zvolili zástupcov na najvyššej úrovni ich vedenia. Pán W. bol v čase začatia porušenia povereným predsedom predstavenstva žalobcu.

79 Komisia popiera tvrdenie žalobcu. Zdôrazňuje, že nebol nútený zúčastniť sa kartelu, a tvrdí, že zo skutočností uvedených v napadnutom rozhodnutí a podoprených veľkým počtom priamych dôkazov zozbieraných v priestoroch žalobcu vyplýva, že jeho úlohu nemožno kvalifikovať ako „pasívnu“. Naopak dôkazy preukazujú, že aplikoval dohody uzavreté kartelom.

80 Komisia uvádza, že žalobca mal prospech z pridelenia zákazníkov. Vo svojom vyjadrení k žalobe uvádza, že roku 1997 bol Teknos pridelený žalobcovi na obdobie

šiestich mesiacov, čo žalobca sám uznáva. Vo svojej duplike Komisia pripúšťa, že „omylom odkázala na iné pridelenie zákazníka“, ale pripomína, že skutočnosť uvedená v napadnutom rozhodnutí, že Teknos bol pridelený žalobcovi, ním nie je popretá.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

81 Súd prvého stupňa je toho názoru, že Komisia právom dospela k záveru, že žalobca sa zúčastnil celého kartelu. Žalobca totiž, ako bude ďalej uvedené, sa zúčastnil na všetkých najpodstatnejších aspektoch porušenia.

82 Po prvé je nesporné, že žalobca sa pravidelne zúčastňoval na stretnutiach kartelu. Komisia správne skonštatovala, že sa zúčastnil pätnástich zo šestnástich identifikovaných multilaterálnych stretnutí počas trvania kartelu (odôvodnenia č. 102, 107, 112, 116, 120, 132, 133, 137, 151, 157, 168 a 181 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho žalobca dokonca organizoval niektoré z týchto stretnutí (odôvodnenia č. 120, 136 a 160 napadnutého rozhodnutia). Jeho tvrdenie, že sa nezúčastnil stretnutia z októbra 1993, nie je relevantné, pretože Komisia došla k záveru, že kartel začal až 24. marca 1994.

83 Tvrdenie žalobcu, že nebol zastúpený osobami na rovnakej úrovni ako zástupcovia ostatných dotknutých podnikov, nedokazuje, že nebol členom celého kartelu. Na rozdiel od toho, ako tomu rozumie žalobca, Komisia neuvádzala, že ostatné podniky boli zastúpené členmi vedenia na najvyššej úrovni. Iba jednoducho identifikovala

obvyklých zástupcov podnikov na stretnutiach kartelu. Okrem toho úroveň zastúpenia žalobcu, aj keď išlo len o riaditeľa predaja, bola dostatočne významná na dokázanie plnej účasti žalobcu na týchto stretnutiach.

84 Po druhé žalobca nepopiera, že sa plne zúčastňoval na dohode o kvótach (body 51 až 53 vyhlásenia Union Pigments). Okrem toho, interná poznámka z 30. marca 1995 dokazuje, že dokonca požadoval zväčšenie jeho podielu na trhu (odôvodnenie č. 122 napadnutého rozhodnutia). Ako bolo stanovené v dohode, žalobca zasielal informácie o svojich objemoch predaja CEFIC-u a následne jeho nástupcovi Verband des Mineralfarbenindustrie eV (body 51 až 53 vyhlásenia Union Pigments; odôvodnenia č. 109, 110, 130, 134, 144, 153 a 184 napadnutého rozhodnutia). Naspäť žalobca dostával informácie o predajoch uskutočnených ostatnými členmi kartelu, čo bolo takej povahy, že to ovplyvnilo jeho správanie v rámci kartelu a na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Cheil Jedang/Komisia, T-220/00, Zb. s. II-2473, bod 207). Skutočnosť, že CEFIC musel zaslať žalobcovi upomienku, aby poskytol informácie (odôvodnenie č. 109 napadnutého rozhodnutia), nepostačuje na preukázanie, že žalobca spolupracoval na karteli iba so zdržanlivosťou.

85 Po tretie žalobca nepopiera vo svojom vyhlásení, že sa zúčastnil určovania indikatívnych cien (pozri body 49, 60 a 73 vyhlásenia Union Pigments). Vo svojej poznámke z 30. marca 1995 dokonca uznal, že získal vyššie ceny vďaka kartelu (odôvodnenie č. 125 napadnutého rozhodnutia, pozri takisto body 49 a 73 vyhlásenia Union Pigments).

86 Po štvrté Komisia mohla dôjsť k záveru, že žalobca sa zúčastňoval na pridelovaní zákazníkov. Ten popiera len svoju účasť na dohode o pridelení spoločnosti Teknos a nie svoju účasť na iných prideleniach, ktoré spomína napadnuté rozhodnutie.

Pokiaľ ide o Teknos, je možné, že k prideleniu tohto zákazníka došlo pred marcom 1995 bez účasti žalobcu (odôvodnenia č. 122 až 124 napadnutého rozhodnutia). Žalobca však priznal, že dodal spoločnosti Teknos kontajner (bod 69 vyhlásenia Union Pigments). Nemožno prijať jeho vysvetlenie, že táto dodávka sa uskutočnila len preto, aby Teknos netušil existenciu dohody. Okrem toho, podľa spoločnosti Trident bola cena, ktorá sa mala fakturovať spoločnosti Teknos, predmetom dohody a platilo, že žiadny výrobca okrem toho, ktorý bol „na rade“, nemohol účtovať cenu nižšiu ako dohovorenú (odôvodnenie č. 96 napadnutého rozhodnutia). Podľa poznámky žalobcu týkajúcej sa stretnutia zo 4. februára 1997 žalobca akiste súhlasil s určením svojich cien nad ceny spoločnosti SNCZ, pretože Teknos jej bol pridelený na šesť mesiacov (odôvodnenia č. 138 a 139 napadnutého rozhodnutia). Táto skutočnosť dokazuje takisto účasť žalobcu na dohode o pridelení spoločnosti Teknos. Navyše táto spoločnosť bola jedným z hlavných zákazníkov žalobcu (odôvodnenia č. 97 a 270 napadnutého rozhodnutia) a podľa Tridentu bol žalobca pripravený začať cenovú vojnu, aby si ho udržal (odôvodnenie č. 97 napadnutého rozhodnutia). Súd prvého stupňa je preto toho názoru, že nie je dokázané, že žalobca sa nezúčastnil na pridelení tohto zákazníka, prinajmenšom po tom, ako sa dozvedel o tomto pridelení.

- 87 V každom prípade, aj keby sa žalobca nezúčastnil na dohode o pridelení spoločnosti Teknos, Komisia právom rozhodla, že bol zodpovedný za pridelenie zákazníkov. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podnik, ktorý sa zúčastnil mnohotvárneho porušenia pravidiel hospodárskej súťaže svojím vlastným správaním, ktoré spočíva v dohode alebo zosúladenom postupe s protisúťažným predmetom v zmysle článku 81 ods. 1 ES a ktorého cieľom je prispieť k uskutočneniu porušenia v jeho celku, môže byť takisto zodpovedný za správanie iných podnikov v rámci rovnakého porušenia za celý čas svojej účasti na tomto porušení, ak je dokázané, že predmetný podnik pozná protiprávne správanie ostatných účastníkov, alebo že ho rozumne mohol predpokladať a že je pripravený prijať riziko tohto správania (rozsudok Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 203, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, LR AF 1998/Komisia, T-23/99, Zb. s. II-1705, bod 158).

- 88 Napokon, Komisia právom nedospela k záveru, že existuje „kartel v rámci kartelu“, ako uviedol žalobca (odôvodnenia č. 122 až 125 napadnutého rozhodnutia). Ten totiž nepredložil dostatočný dôkaz o existencii takéhoto vyhradeného kruhu. V každom prípade to nemá vplyv na skutočnosť, že žalobca sa plne zúčastnil na porušení zisteného v napadnutom rozhodnutí.
- 89 Z vyššie uvedeného vyplýva, že táto štvrtá výhrada sa musí zamietnuť ako nedôvodná.

O piatej výhrade spočívajúcej v skutočnosti, že žalobca okamžite ukončil porušenie

— Tvrdenia účastníkov konania

- 90 Žalobca uvádza, že Komisia patrične nezohľadnila skutočnosť, že v nadväznosti na šetrenia v podnikoch okamžite ukončil porušenie. Rozhodol sa plne spolupracovať s Komisiou v rámci týchto šetrení a zostal rozhodnutý v spolupráci pokračovať. V nadväznosti na tieto šetrenia žalobca zrušil stretnutie plánované v Amsterdame bez udania dôvodu a jasne oznámil spoločnosti Heubach, že už viac nebude oznamovať žiadne štatistické údaje. Dňa 15. júla 1998 žalobca zaslal účastníkom kartelu telefax, v ktorom ich informoval o svojom vystúpení z kartelu. Žalobca odmietol prijať pozvanie, aby sa pripojil k novému združeniu European Manufacturers of Zinc Phosphates (ďalej len „EMZP“), a informoval Komisiu o jeho vytvorení. Správanie žalobcu, pokiaľ ide o EMZP, ukázalo, že okamžite prijal opatrenia, ktoré Komisia prijala neskôr v oznámení o výhradách. Toto správanie by odôvodňovalo inakšie zaobchádzanie so žalobcom. Komisia však tieto okolnosti

patrične nezohľadnila. Žalobca jej osobitne vytýka, že nerobila jasný rozdiel medzi ním a ostatnými dotknutými podnikmi, pokiaľ ide o EMZP. Komisia si vykladá nesprávne správanie žalobcu, ak tvrdí, že tomuto združeniu poskytovali informácie „členovia kartelu“ (odôvodnenie č. 254 napadnutého rozhodnutia), bez jasného vyšpecifikovania, že žalobca sa na tom nezúčastnil.

- 91 Komisia pripomína, že nie je povinná znížiť výšku pokuty z dôvodu, že žalobca ukončil porušenie po jej prvom zásahu (rozsudok LR AF 1998/Komisia, už citovaný v bode 87 vyššie, bod 324) a že zohľadnenie poľahčujúcej okolnosti v tomto prípade by nemal žiadny vplyv na konečnú výšku pokuty.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 92 Treba uviesť, že bod 3 tretia zarážka usmernení stanovuje zníženie základnej čiastky v prípade „ukončení[a] porušovania, akonáhle zasiahne Komisia (konkrétne v prípadoch, keď realizuje kontroly)“. Komisia však nemôže byť vo všeobecnosti povinná považovať ukončenie porušovania za poľahčujúcu okolnosť. Reakciu podniku na začatie šetrenia jeho činností možno posudzovať len pri zohľadnení osobitného kontextu daného prípadu (rozsudok LR AF 1998/Komisia, už citovaný v bode 87 vyššie, bod 324).

- 93 V tomto prípade vykonala Komisia 13. a 14. mája 1998 šetrenia vo viacerých podnikoch a Dozorný úrad EZVO vykonal šetrenia u žalobcu od 13. do 15. mája 1998. V článku 1 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že kartel trval od 24. marca 1994 do 13. mája 1998. Z toho vyplýva, že sa zohľadnila skutočnosť, že podniky ukončili porušovanie od prvého zásahu Komisie.

- 94 V každom prípade žalobca nepreukázal, že ukončil svoju účasť na karteli od zásahu Komisie. Ostatných účastníkov informoval o svojom vystúpení totiž až 15. júla 1998 (pozri bod 90 vyššie).
- 95 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že plne spolupracoval s Komisiou v nadväznosti na šetrenia, treba poznamenať, že Komisiu kontaktoval až 17. júla 1998 (odôvodnenie č. 57 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho mal prospech z maximálneho zníženia v zmysle bodu D oznámenia o spolupráci, to jest 50 %.
- 96 Pokiaľ ide o EMZP, postačí spresniť, že táto organizácia vznikla 31. júla 1998 a že sa na ňu preto predmetné porušenie nevzťahuje (odôvodnenie č. 42 napadnutého rozhodnutia). Skutočnosť, že žalobca do tohto združenia nevstúpil, je preto v tomto prípade irelevantná.
- 97 Z toho vyplýva, že piata výhrada, a teda prvý žalobný dôvod sa musí zamietnuť vcelku ako nedôvodný.

2. O druhom žalobnom dôvode založenom na chybnom stanovení pokuty a porušení všeobecných zásad

- 98 Žalobca tvrdí, že keďže Komisia založila napadnuté rozhodnutie na nesprávnom posúdení skutkového stavu a dôkazov, toto rozhodnutie je takisto vadné, pokiaľ ide o základnú čiastku pokuty, a teda porušuje článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17, zásady uznané rozhodovacou praxou, usmernenia a oznámenie o spolupráci. Tento žalobný

dôvod sa skladá zo šiestich častí, ktoré sa týkajú týchto aspektov napadnutého rozhodnutia:

- závažnosti porušenia a diferencovaného prístupu,
- dĺžky trvania porušenia,
- chybného uplatnenia priťažujúcich okolností a nezohľadnenie poľahčujúcich okolností,
- chybného uplatnenia oznámenie o spolupráci,
- porušenie zásady rovnosti zaobchádzania a zásady proporcionality,
- zbytočnosti ukázať sa odstrašujúcejšie a nemožnosti zaplatiť pokutu.

O prvej časti týkajúcej sa závažnosti porušenia a diferencovaného prístupu

Tvrdenia účastníkov konania

- 99 Podľa žalobcu Komisia nemohla kvalifikovať porušenie, ktorého sa dopustil, ako „veľmi závažné“ (odôvodnenie č. 300 napadnutého rozhodnutia). Tvrdí, že toto porušenie sa malo považovať za „mierne“ a že by si zaslúžil diferencovaný prístup, ak by Komisia náležite zohľadnila okolnosti prípadu, predovšetkým skutočnosť, že

nebol medzi podnecovateľmi kartelu, ani nepatril do vyhradeného kruhu, že nebol členom celého kartelu, že z neho vystúpil na päť až šesť mesiacov, že jeho vystúpenie malo negatívny dosah na kartel a že jeho úloha bola pasívna, kým úlohu motora kartelu vzali na seba ostatní účastníci. Okrem toho skutočný následok porušenia, ktoré sa mu vytýka, je nevýznamné, pretože veľkú časť jeho výroby získal BASF alebo sa predala prostredníctvom jeho distribútorov. Ceny, ktoré stanovoval, boli pravidelne pod „odporúčanou úrovňou“.

100 Ďalej žalobca tvrdí, že Komisia vo svojom diferencovanom prístupe nezohľadnila pomernú váhu dotknutých podnikov. Vzhľadom na rozdiel v relatívne veľkej veľkosti týchto podnikov, ktorá sa odráža v ich obrate a počte zamestnancov a efektívnej kapacite žalobcu spôsobiť škodu, základná čiastka žalobcu mala byť podstatne nižšia ako základná čiastka ostatných podnikov. Okrem toho Komisia mala zohľadniť existenciu spolupráce medzi ostatnými účastníkmi, predovšetkým medzi spoločnosťami Heubach, SNZC a Trident, voči malému podniku ako žalobca. Zdôrazňuje, že jeho vplyv bol odlišný od vplyvu ostatných dotknutých podnikov a bol podstatne menší na časti trhu, ktorý pre Komisiu slúži ako základ pre výpočet výšky pokuty (pozri v tejto súvislosti bod 53 vyššie).

101 Vo svetle toho, čo bolo uvedené vyššie, žalobca tvrdí, že pokiaľ ide o neho, Komisia stanovila nadmernú základnú čiastku.

102 Podľa Komisie si žalobca zamieňa otázku závažnosti porušenia s otázkou jeho vlastnej účasti na ňom. Pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa diferencovaného prístupu,

pripomína, že rozdelila podniky do dvoch kategórií, pričom žalobca bol zaradený spolu s troma ďalšími podnikmi do prvej. Keďže podiel žalobcu na trhu, ktorý sám odhadol na približne 30 %, bol zďaleka najvyšší, nebol podľa Komisie žiadny dôvod priznať mu diferencovaný prístup. Vo svojej duplike Komisia dodáva, že žalobca neposkytol žiadny relevantný dôkaz, že nepatrí medzi hlavných výrobcov fosfátu zinku v EHP a že bol chybné zaradený do tej istej kategórie ako títo výrobcovia.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

103 Podľa bodu 1 A usmernení sa Komisia výslovne zaviazala brať do úvahy pri posudzovaní závažnosti porušenia okrem jeho povahy a veľkosti relevantného geografického trhu aj skutočný dosah na trh tam, kde je ho možné merať. V tomto prípade sú všetky tieto kritériá spomenuté v odôvodnení č. 300 napadnutého rozhodnutia.

104 Z tohto rozhodnutia vyplýva, ako aj z usmernení, ktorých zásady sa v rozhodnutí použili, že hoci sa závažnosť porušenia posudzuje v prvom rade v závislosti od skutočností vlastných porušeniu, ako je jeho povaha a jeho dosah na trh, v druhom rade je upravovaná v závislosti od okolností vlastných dotknutému podniku, čo okrem iného vedie Komisiu k tomu, aby zohľadnila okrem veľkosti a kapacity podniku nielen prípadné prirafažujúce okolnosti, ale prípadne rovnako aj poľahčujúce okolnosti (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2003, Atlantic Container Line a i./Komisia, T-191/98, T-212/98 až T-214/98, Zb. s. II-3275, bod 1530 a tam citovanú judikatúru).

- 105 Tvrdenia žalobcu v rámci tejto prvej časti sa týkajú skôr jeho vlastnej účasti na porušení ako vlastných prvkov porušenia. Súd prvého stupňa je toho názoru, že tvrdenie, že žalobca nebol medzi podnecovateľmi kartelu, ani nebol súčasťou „vyhradeného kruhu“, že nebol členom celého kartelu a že jeho úloha bola len pasívna, sa musia posúdiť v rámci preskúmania otázky týkajúcej sa pritažujúcich a poľahčujúcich okolností (pozri body 118 až 133 nižšie). Pokiaľ ide o vystúpenie žalobcu z kartelu, táto skutočnosť sa týka otázky dĺžky trvania porušenia, ktorá bude rozoberaná v bodoch 111 až 114 nižšie.
- 106 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že skutočný následok jeho porušenia bol nevýznamný, postačí uviesť, že na stanovenie všeobecnej úrovne pokút sa nezohľadňujú následky vyplývajúce zo skutočného správania, o ktorom podnik tvrdí, že si ho osvojil, ale následky vyplývajúce z celkového porušovania, na ktorom sa podieľal (rozsudok Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 152, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 160).
- 107 Pokiaľ ide o výhradu, že Komisia nezohľadnila pomernú váhu dotknutých podnikov pri uplatnení diferencovaného prístupu, ani efektívnu kapacitu žalobcu spôsobiť škodu, treba ju preskúmať v rámci výhrady týkajúcej sa porušenia zásady rovnosti zaobchádzania a zásady proporcionality (pozri body 148 až 165 nižšie).
- 108 Napokon, Súd prvého stupňa už zamietol ostatné tvrdenia žalobcu v rámci druhej časti prvého žalobného dôvodu, konkrétne skutočnosť, že existoval vyhradený kruh (pozri bod 88 vyššie) a že mal malý vplyv na trh (pozri body 58 až 62 vyššie).

O druhej časti týkajúcej sa dĺžky trvania porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

- 109 Žalobca tvrdí, že Komisia na jednej strane chybné dospela k záveru, že sa dopustil porušenia v rovnakej dĺžke trvania ako ostatní účastníci, konkrétne štyri roky a jeden mesiac, a na strane druhej z toho dôvodu zvýšila o 40 % východiskovú sumu pokuty stanovenú podľa závažnosti. Komisia nezohľadnila skutočnosť, že vystúpil z kartelu na päť až šesť mesiacov. Nedodržala preto zásadu rovnosti zaobchádzania, ani svoju rozhodovaciu prax a zle uplatnila usmernenia. Podľa žalobcu malo byť zvýšenie východiskovej sumy pokuty na zohľadnenie dĺžky trvania podstatne nižšie ako 40 %.
- 110 Komisia sa odvoláva na tvrdenia, ktoré uviedla v odpovedi na prvú časť prvého žalobného dôvodu.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 111 Ako bolo uvedené v bodoch 36 až 44 vyššie, Komisia právom dospela k záveru, že žalobca sa porušenia zúčastnil bez prerušenia v čase od 24. marca 1994 do 13. mája 1998. Nemožno preto vyhovieť druhej časti druhého žalobného dôvodu.

- 112 V každom prípade, aj keby bolo tvrdenie žalobcu dôvodné, konečná výška pokuty by sa nezmenila. Komisia by stále mohla právom dospieť k záveru, že žalobca sa dopustil strednodobého porušenia, konkrétne od 24. marca 1994 do marca 1995 a potom od augusta 1995 do 13. mája 1998. Primerané by bolo zvýšenie za dĺžku trvania o 35 %. Vzhľadom na výpočet, ktorý sa musí použiť pri uplatnení oznámenia o spolupráci, ako aj maximálneho limitu 10 % obratu, ktorý dotknutý podnik dosiahol za predchádzajúci obchodný rok, by však zvýšenie o približne 35 % miesto 40 % nezmenilo konečnú výšku pokuty žalobcu.
- 113 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu na pojednávaní, podľa ktorého Komisia nesmela zvýšiť pokuty o 10 % za rok, postačí skonštatovať, že toto tvrdenie nebolo vznesené v úvodnej žalobe a predstavuje nový žalobný dôvod, ktorý je neprípustný podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku.
- 114 Z týchto rozličných dôvodov sa druhá časť druhého žalobného dôvodu musí zamietnuť.

O tretej časti týkajúcej sa chybného použitia príťažujúcich okolností a nezohľadnenia poľahčujúcich okolností

Tvrdenia účastníkov konania

- 115 Po prvé žalobca tvrdí, že nie je odôvodnené, aby Komisia voči nemu uplatnila príťažujúce okolnosti tým, že ho zaradila medzi účastníkov, ktorí boli „spoločne

iniciatívni“ pri vytvorení kartelu. Dodáva, že Komisia dostatočne nezohľadnila skutočnosť, že ostatné podniky boli na začiatku kartelu a vytvorili „vyhradený kruh“, kým on sa ku kartelu pripojil až neskôr a nebol členom celého kartelu. Tým, že Komisia z týchto dôvodov neuplatnila voči žalobcovi výhodnejší prístup, ignorovala usmernenia.

- 116 Po druhej žalobca tvrdí, že Komisia sa tým, že usúdila, že v tomto prípade nemožno uplatniť žiadnu poľahčujúcu okolnosť, dopustila chyby a ignorovala svoju rozhodovaciu prax, ako aj usmernenia. Poukazujúc na svoje tvrdenie uvedené vyššie tvrdí, že Komisia opomenula zohľadniť skutočnosť, že bol pozvaný pripojiť sa k už existujúcemu kartelu, že nikdy nebol súčasťou „vyhradeného kruhu“ a že si nikdy nepridelil zákazníka s výnimkou jedného prípadu z dôvodu, aby chránil ostatných členov kartelu. Komisia takisto nezohľadnila skutočnosť, že žalobca v skutočnosti uplatňoval sporné dohody len obmedzene, čo dokazuje aj jeho vystúpenie z kartelu, nižšie ceny, ktoré uplatňoval na severskom trhu, a skutočnosť konštatovaná Komisiou (odôvodnenie č. 118 napadnutého rozhodnutia), že na stretnutiach bol často v konflikte s ostatnými účastníkmi, hlavne so spoločnosťou Britannia, pokiaľ ide o predaje v Spojenom kráľovstve a o cenovú vojnu. Okrem toho sa žalobca domnieva, že Komisia nezohľadnila skutočnosť, že bol v určitej miere nútený pripojiť sa ku kartelu, pretože na jednej strane niektorí jeho účastníci boli významní zákazníci a na strane druhej strácal svojho najvýznamnejšieho zákazníka a distribútora na kontinente, konkrétne BASF.

- 117 Komisia sa domnieva, že na jednej strane postačí uviesť, že napadnuté rozhodnutie neuplatňuje prifažujúce okolnosti voči žalobcovi. Na druhej strane sa domnieva, že jeho tvrdenia o údajných poľahčujúcich okolnostiach sa musia zamietnuť.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 118 Ako vyplýva z judikatúry, ak sa porušenia dopustí viacero podnikov, treba preskúmať závažnosť týkajúcu sa účasti na porušení každého z nich (rozsudky *Suiker Unie a i./Komisia*, už citovaný v bode 35 vyššie, bod 623, a *Komisia/Anic Partecipazioni*, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 150), aby sa určilo, či voči nim existujú priťažujúce alebo poľahčujúce okolnosti.
- 119 Tento záver predstavuje logický dôsledok zásady individuálnosti trestov a sankcií, podľa ktorej môže byť podnik sankcionovaný len za skutky, ktoré sa mu osobne vytýkajú, a ktorá je uplatniteľná v každom správnom konaní, ktoré môže viesť k sankciám podľa pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva (rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. decembra 2001, *Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni/Komisia*, T-45/98 a T-47/98, Zb. s. II-3757, bod 63).
- 120 Body 2 a 3 usmernení stanovujú úpravu základnej čiastky pokuty v závislosti od určitých priťažujúcich alebo poľahčujúcich okolností, ktoré sú vlastné každému dotknutému podniku.
- 121 Na úvod, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že Komisia voči nemu uplatnila priťažujúcu okolnosť tým, že ho zaradila medzi účastníkov, ktorí boli spoločne iniciatívni pri vytvorení kartelu, stačí poznamenať, že skutočne nie je dôvodné. Komisia totiž voči žalobcovi neuplatnila žiadnu priťažujúcu okolnosť (odôvodnenia č. 314 až 319

napadnutého rozhodnutia). V každom prípade, ak by Komisia došla k záveru, že existuje priťažujúca okolnosť, pokiaľ ide o ostatné dotknuté podniky, vzhľadom na to, že boli vodcami alebo podnecovateľmi porušenia, vôbec by to nezmenilo výšku pokuty uloženej žalobcovi.

- 122 Z rovnakých dôvodov nemožno vyhovieť tvrdeniu žalobcu, podľa ktorého Komisia mala konštatovať, že existovala priťažujúca okolnosť vyplývajúca zo skutočnosti, že ostatné podniky vytvorili vyhradený kruh (pozri v tejto súvislosti bod 88 vyššie).
- 123 Následne treba takisto zamietnuť návrh na zníženie výšky pokuty na základe poľahčujúcich okolností.
- 124 Po prvé, žalobca uvádza skutočnosť, že bol pozvaný pripojiť sa k už existujúcemu kartelu, že nikdy nebol súčasťou vyhradeného kruhu a že si nikdy nepridelil zákazníka. Ako je uvedené v bode 71 vyššie, Komisia právom nedospela k záveru, že kartel existoval pred 24. marcom 1994. Okrem toho, žiadny údaj zo spisu nepreukazuje existenciu vyhradeného kruhu, ktorý spomína žalobca (pozri v tejto súvislosti bod 88 vyššie). Napokon, Komisia právom dospela k záveru, že žalobca sa zúčastnil na dohode o pridelovaní zákazníkov vrátane spoločnosti Teknos (pozri bod 86 vyššie).
- 125 Okrem toho, Súd prvého stupňa je toho názoru, že účastník porušenia sa zo zásady nemôže odvolávať na poľahčujúcu okolnosť založenú na správaní ostatných účastníkov tohto porušenia. V tomto prípade skutočnosť, že ostatní členovia kartelu sa do neho zapojili skôr alebo dôkladnejšie, by mohla prípadne predstavovať priťažujúcu okolnosť voči nim, ale nie poľahčujúcu okolnosť v prospech žalobcu.

- 126 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého bola jeho úloha v karteli len pasívna, treba uviesť, že „výlučne pasívna úloha alebo úloha nasledovania môjho vodcu“ podniku pri realizácii porušenia naozaj predstavuje, ak je dokázaná, poľahčujúcu okolnosť podľa bodu 3 tretej zarážky usmernení. Táto pasívna úloha znamená prijatie „nízkeho profilu“ dotknutým podnikom, teda chýbajúcu aktívnu účasť pri vypracovaní protisúťažnej dohody alebo dohôd. Z judikatúry vyplýva, že k okolnostiam schopným odhaliť pasívnu úlohu podniku vnútri kartelu možno zaradiť jeho podstatne sporadickejšiu účasť na stretnutiach v porovnaní s bežnými členmi kartelu, rovnako ako jeho oneskorený vstup na trh, ktorý je predmetom porušenia, nezávisle na dĺžke jeho účasti na porušení, alebo aj existenciu výslovných vyhlásení v tomto zmysle pochádzajúcich od zástupcov tretích podnikov, ktoré sa na porušení zúčastnili (pozri rozsudok Cheil Jedang/Komisia, už citovaný v bode 84 vyššie, body 167 a 168, a citovanú judikatúru, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, bod 331). Ako však už bolo konštatované v bodoch 82 až 87 vyššie, žalobca v tomto prípade nepreukázal takýto „nízky profil“.
- 127 Po druhé žalobca usudzuje, že mal mať prospech zo zníženia výšky pokuty z dôvodu, že „sporné dohody vykonával len vo veľmi obmedzenej miere“. Zdá sa, že takto vyčíta Komisii, že v súlade s druhou zarážkou bodu 3 usmernení neuplatnila poľahčujúcu okolnosť vyplývajúcu z nerealizovania porušujúcich dohovorov v praxi.
- 128 Na tento účel je potrebné overiť, či okolnosti uvádzané žalobcom sú takej povahy, aby preukázali, že v čase, keď sa pripojil k porušujúcim dohovorom, sa naozaj zriekol ich uplatnenia tým, že prijal konkurenčné správanie na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudky Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, už citovaný v bode 106 vyššie, bod 268 a tam citovanú judikatúru).

- 129 Keďže žalobca sa plne zúčastnil kartelu (pozri body 81 až 87 vyššie), Súd prvého stupňa je toho názoru, že neprijal konkurenčné správanie na trhu v zmysle judikatúry citovanej v bode 128 vyššie. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že žalobca pripustil, že svoje údajné vystúpenie ukončil v auguste 1995, aby mohol mať prospech z porušenia (bod 67 vyhlásenia Union Pigments). Zjavne tak zamietol možnosť prijatia konkurenčného správania na trhu a uprednostnil ťaženie výhod z kartelu.
- 130 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého predával výrobky pod odporúčanou cenou, treba poznamenať, že skutočnosť, že podnik, ktorého účasť na zosúladenom konaní so svojimi konkurentmi vo veci cien je dokázaná, sa na trhu nesprával v súlade s tým, čo dohodol so svojimi konkurentmi, nepredstavuje nevyhnutne prvok, ktorý sa musí zohľadniť ako poľahčujúca okolnosť. Podnik, ktorý napriek zosúladenému konaniu so svojimi konkurentmi sleduje politiku, ktorá sa odchyľuje od dohodnutej politiky, totiž môže jednoducho skúšať využitie kartelu vo vlastný prospech (pozri v tomto zmysle rozsudok Cascades/Komisia, už citovaný v bode 41 vyššie, bod 230).
- 131 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého bol v konkurencii so spoločnosťou Britannia napriek kartelu, treba uviesť, že je nesporné, že tieto podniky sa pokúsili roku 1994 odviesť zákazníkov ostatných podnikov a že 9. januára 1995 zorganizoval James Brown stretnutie so spoločnosťou Britannia a so žalobcom, aby sa pokúsili zlepšiť situáciu (odôvodnenie č. 117 napadnutého rozhodnutia). Zdá sa, že účastníci nemohli uzavrieť dohodu na vyriešenie ťažkostí tejto situácie. Iste, tento konflikt poukazuje na určitú úroveň konkurencie medzi predmetnými podnikmi. Komisia však v napadnutom rozhodnutí netvrdila, že kartel zabránil akejkoľvek konkurencii na trhu. Navyše žalobca nepredložil dôkaz preukazujúci, že jeho konflikt so spoločnosťou Britannia pokračoval počas celého trvania porušenia.

- 132 V každom prípade je jasné, že žalobca sa zúčastnil stretnutia z 9. januára 1995, pretože sa pokladal za ovplyvneného konkurenciou a chcel uzavrieť novú dohodu.
- 133 Po tretie žalobca tvrdí, že Komisia mala zohľadniť skutočnosť, že bol nútený pripojiť sa ku kartelu. Ako už Súd prvého stupňa skonštatoval, toto tvrdenie sa musí zamietnuť (pozri bod 63 vyššie).
- 134 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tretia časť druhého žalobného dôvodu sa musí zamietnuť ako nedôvodná.

O štvrtej časti týkajúcej sa chybného uplatnenia oznámenia o spolupráci

Tvrdenia účastníkov konania

- 135 Žalobca sa domnieva, že zníženie o 50 %, ktoré mu Komisia priznala na základe oznámenia o spolupráci, je nedostatočné. Uvádza, že nové oznámenie Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 155, ďalej len „nové oznámenie“) sa od oznámenia o spolupráci odlišuje v tom, že toto posledné menované oznámenie požaduje, aby podnik predložil „rozhodujúce“ dôkazy, a nestanovuje úplnú imunitu pre podniky, ktoré hrali úlohu podnecovateľa alebo určujúcu úlohu v zakázanej činnosti. Žalobca uvádza, že aj keď napadnuté rozhodnutie vyvoláva dojem, že kartel bol výsledkom spoločnej iniciatívy, Komisia teraz priznáva, že nikdy netvrdila, že bol podnecova-

teľom alebo hral rozhodujúcu úlohu v karteli. Okrem toho žalobca tvrdí, že Komisii zaslal informácie, ktoré jej umožnili oboznámiť sa so skutočnosťou, že ostatní účastníci sa po šetreniach rozhodli vytvoriť EMZP. Žalobca uvádza, že v rozhodnutí Komisie 1999/60/ES z 21. októbra 1998 týkajúcom sa konania o uplatnení článku 85 Zmluvy ES (IV/35.691/E-4 — Tepelnoizolačné vedenia) (Ú. v. ES L 24, 1999, s. 1), Løgstør, jeden z podnikov, ktoré mali prospech zo zníženia, upovedomil Komisiu, že členovia kartelu sa po šetreniach rozhodli pokračovať v činnosti kartelu. Žalobca dodáva, že Komisii podal ústne vysvetlenia a zoznamy stretnutí. Napokon žalobca popiera, že by oznámil, že šetrenia v priestoroch účastníkov kartelu neposkytli dostatočné dôvody na začatie konania.

- 136 Komisia tvrdí, že žalobcove rozlišovanie medzi oznámením o spolupráci a novým oznámením nemá žiadnu relevanciu, pretože nikdy netvrdila, že bol podnecovateľom alebo že hral rozhodujúcu úlohu v karteli. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že Komisia v tomto prípade správne neuplatnila oznámenie o spolupráci, toto tvrdenie nemá žiadny základ.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 137 Na úvod je dôležité uviesť, že ako sa konštatovalo v odôvodneniach č. 351 až 353 napadnutého rozhodnutia, žiadny z dotknutých podnikov nespĺňal podmienky na uplatnenie bodu B alebo bodu C oznámenia o spolupráci. Správanie týchto podnikov sa preto muselo posúdiť podľa bodu D tohto oznámenia s názvom „Podstatné zníženie výšky pokuty“.

- 138 Podľa bodu D ods. 1, „ak podnik spolupracuje bez toho, aby boli naplnené všetky podmienky uvedené v častiach B a C, má nárok na zníženie výšky pokuty, ktorá by mu bola uložená, ak by nespôlpracoval, o 10 až 50 %“.
- 139 V tomto prípade Komisia žalobcovi priznala zníženie pokuty o 50 %, to jest maximálne zníženie, ktoré Komisia mohla priznať na základe bodu D ods. 1 oznámenia o spolupráci (odôvodnenie č. 354 až 356 napadnutého rozhodnutia). Žalobca tvrdí, že Komisia mu mala priznať ešte väčšie zníženie. V tomto prípade však nepopiera uplatnenie bodu D ods. 1. Navyše nepopiera, že Komisia zozbierala rozhodujúce dôkazy počas šetrenia v jeho priestoroch a že preto nespĺňa podmienky na uplatnenie bodov B a C. Keďže Komisia priznala žalobcovi v súlade s bodom D ods. 1 oznámenia o spolupráci maximálne zníženie vo výške 50 %, Súd prvého stupňa je toho názoru, že tvrdenie žalobcu v tejto súvislosti je absolútne bez akéhokoľvek základu.
- 140 Pokiaľ ide o nové oznámenie, v úradnom vestníku bolo zverejnené až 19. februára 2002 a podľa jeho bodu 28 nahrádza oznámenie o spolupráci až od 14. februára 2002. Za týchto okolností nie je nové oznámenie relevantné pre tento prípad (pozri v tomto zmysle rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 273). Okrem toho tvrdenie žalobcu v tejto súvislosti (pozri bod 135 vyššie) nie je relevantné, pretože Komisia nikdy netvrdila, že bol podnecovateľom alebo že hral rozhodujúcu úlohu v karteli.
- 141 Z vyššie uvedeného vyplýva, že štvrtá časť druhého žalobného dôvodu sa musí zamietnuť.

O piatej časti týkajúcej sa porušenia zásad rovnosti zaobchádzania a proporcionality

Tvrdenia účastníkov konania

- 142 Žalobca tvrdí, že bol sankcionovaný relatívne prísnejšie ako „členovia vyhradeného kruhu“, ktorí predsa hrali aktívnejšiu úlohu pri vytvorení a vedení kartelu a ktorí sa na ňom zúčastnili bez prerušenia. Komisia preto porušila zásadu rovnosti zaobchádzania a zásadu proporcionality a ignorovala usmernenia.
- 143 Žalobca pripomína, že mal prospech zo zníženia, pretože pokuta presahovala 10 % jeho celosvetového obratu. Základná čiastka žalobcu (4,2 milióna eur) však presahovala 60 % jeho celosvetového obratu roku 2001. Naopak, pokuta uložená spoločnostiam Britannia, Heubach a James Brown nepresahovala 10 % ich celosvetového obratu. Konečná výška pokuty uložená žalobcovi po uplatnení oznámenia o spolupráci presahovala 5 % tohto obratu, čo je pokuta rovnako prísna ako pokuta uložená spoločnosti Heubach. Hoci po uplatnení oznámenia o spolupráci mal žalobca prospech zo zníženia o 50 % a Heubach o 10 %, čo by znamenalo, že Heubach mal byť sankcionovaný prísnejšie, v pomere 80 %, konečná výška pokuty naznačuje, že sankcia uložená spoločnosti Heubach bola len o 8 % prísnejšia ako sankcia žalobcu. Komisia preto porušila zásadu rovnosti zaobchádzania a zásadu proporcionality.
- 144 Navyše Komisia vzala za východiskovú sumu pre výpočet výšky pokuty rovnakú sumu 3 milióny eur prakticky pre všetky podniky bez ohľadu na ich veľkosť. Žalobca

uvádza, že aj keď mali dotknuté podniky viac-menej rovnaké podiely na trhu, ich veľkosť bola a stále je podstatne odlišná, ako to dokladajú ich obraty, čo je dôležitý faktor na určenie ich „skutočného“ vplyvu na trh. Zvolením rovnakej východiskovej sumy pokuty pre všetkých účastníkov Komisia uložila podstatne ťažšiu sankciu podnikom, ktorí tak ako žalobca mali nižší obrat. Komisia porušila zásadu proporcionality, pretože pokuty nie sú proporcionálne sile každého podniku, určenej jeho podielom na trhu, jeho veľkosťou a jeho obratom.

- 145 Žalobca pripomína, že usmernenia stanovili klasifikáciu porušení do troch kategórií a teda uplatnenie diferencovaného prístupu k dotknutým podnikom podľa povahy porušenia, ktoré sa im vytýka. Ako uviedol Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku Acerinox/Komisia, už citovanom v bode 29 vyššie (bod 78), je okrem toho „nevyhnutné zohľadniť efektívnu ekonomickú kapacitu vinníkov, ktorou môžu spôsobiť značnú škodu iným prevádzkovateľom, najmä spotrebiteľom, tiež je nevyhnutné stanoviť pokutu na úroveň, ktorá zabezpečí, aby mala pokuta dostatočne odstrašujúci účinok [bod 1 A štvrtý odsek (usmernení)]“. Súd prvého stupňa rovnako rozhodol, že v rámci každej z týchto troch kategórií možno „uplatniť zváženie výšky pokút..., aby bola zohľadnená špecifická záťaž a teda aj reálny dosah porušovania pravidiel každého podniku v hospodárskej súťaži, predovšetkým tam, kde je značná disparita medzi veľkosťou podnikov, ktoré sa dopúšťajú tých istých priestupkov, a následne prispôsobiť všeobecnú východiskovú sumu pokuty v závislosti od osobitného charakteru každého uznaného podniku [bod 1 A šiesty odsek (usmernení)]“. Súd prvého stupňa v rovnakej veci rozhodol, že podiely na trhu, ktoré má podnik, sú relevantné na účely stanovenia vplyvu, ktorý ten podnik mohol vykonávať na trh, ale nie sú rozhodujúce pre dosiahnutie záveru, že podnik patrí k silnému hospodárskemu subjektu (rozsudok Acerinox/Komisia, už citovaný v bode 29 vyššie, bod 88, rozsudok Súdneho dvora zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 139). Žalobca tvrdí, že v tomto prípade Komisia nepreskúmala otázku, či existovala značná disparita medzi

podnikmi, ktoré sa zúčastnili na porušení, a opomenula zohľadniť primeraným spôsobom veľkosť a hospodársku silu dotknutých podnikov a následne ich vplyv na trh. Na základe zásady rovnosti zaobchádzania za rovnaký druh porušenia mala Komisia uložiť dotknutým podnikom pokuty s rozdielnou výškou.

146 Žalobca sa domnieva, že ak by Komisia správne použila svoj „široký rozsah voľnej úvahy“ zohľadnila by faktory, ktoré voči nemu odôvodňujú nižšiu pokutu. Uvádza, že napríklad z rozsudku Súdneho dvora zo 7. júna 1983, *Musique diffusion française a i./Komisia* (100/80 až 103/80, Zb. s. 1825), na ktorý odkazuje Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe, vyplýva, že Komisia musí pri posúdení závažnosti porušenia zohľadniť najmä objem a hodnotu tovaru, ktorý je predmetom porušenia, ako aj veľkosť a hospodársku silu podniku a následne vplyv, ktorý tento podnik mohol vykonávať na trhu (bod 120). Žalobca znova tvrdí, že naozaj nemal silu ukladať dohodnuté ceny v rámci kartelu. Okrem toho bola jeho finančná situácia slabá v porovnaní so situáciou ostatných dotknutých podnikov. Vplyv, ktorý bol teda schopný vykonávať na trhu, bol podstatne nižší na časti trhu, ktorý Komisii slúži ako základ pre výpočet pokuty.

147 Komisia popiera tvrdenie žalobcu. Uvádza najmä, že žalobca bez povšimnutia necháva skutočnosť, že pokuta, ktorú dostal, je zďaleka najnižšia. Táto pokuta je desaťkrát nižšia ako pokuta spoločnosti Heubach, pričom oba podniky mali porovnateľné podiely na trhu a museli mať z kartelu teoreticky rovnaký prospech.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

148 Žalobca v podstate tvrdí, že Komisia dostatočne nezohľadnila jeho veľkosť a jeho vlastnú zodpovednosť, keď stanovovala výšku pokút, a že preto porušila zásadu rovnosti zaobchádzania a zásadu proporcionality. V tejto súvislosti treba takisto

preskúmať tvrdenie žalobcu, že Komisia nezohľadnila váhu podnikov pri uplatnení diferencovaného prístupu, ani efektívnu kapacitu žalobcu spôsobiť škodu (pozri bod 107 vyššie).

- 149 Na úvod treba pripomenúť, že jediný výslovný odkaz na obrat uvedený v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 sa týka maximálneho limitu, ktorý pokuta nesmie prekročiť, a že tento limit sa vzťahuje na celosvetový obrat (rozsudok *Musique diffusion française a. i./Komisia*, už citovaný v bode 146 vyššie, bod 119). Pri rešpektovaní tohto limitu môže Komisia v zásade stanoviť pokutu na základe obratu podľa jej výberu v závislosti od geografickej polohy a dotknutých výrobkov (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, *Cimenteries CBR a. i./Komisia*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, bod 5023) bez toho, aby bola povinná použiť presne celosvetový obrat alebo obrat dosiahnutý na relevantnom trhu výrobkov. Napokon, aj keď usmernenia nestanovujú výpočet pokút v závislosti od určitého obratu, nie je s nimi v rozpore ani to, že sa takéto obraty zohľadnia, za podmienky, že výber Komisie nie je postihnutý zjavnou vadou v posúdení (rozsudok *Tokai Carbon a. i./Komisia*, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 195).

- 150 V tomto prípade treba pripomenúť, že z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia považovala za nevyhnutné pristúpiť k diferencovanému prístupu k podnikom, aby zohľadnila „efektívnu ekonomickú kapacitu porušovateľov spôsobiť značnú škodu hospodárskej súťaži, ako aj uložila pokutu vo výške, ktorá zabezpečí dostatočný odstrašujúci účinok“ (odôvodnenie č. 304 napadnutého rozhodnutia). Dodala, že bolo nevyhnutné „zohľadniť osobitnú váhu každého podniku a teda skutočný účinok jeho nezákonného konania na hospodársku súťaž“. Na účely posúdenia týchto skutočností si Komisia ako základ vybrala obrat vyplývajúci z predaja štandardného fosfátu zinku v EHP za posledný rok porušenia. Uviedla, že

žalobca bol jedným z hlavných výrobcov fosfátu zinku v EHP, pretože mal podiel na trhu približne 20 %, a zaradila ho preto do prvej kategórie (odôvodnenie č. 308 napadnutého rozhodnutia). Východisková suma pokuty bola pre všetky podniky v prvej kategórii určená na 3 milióny eur. Východisková suma spoločnosti James Brown, ktorá mala približne 5 %-ný podiel na trhu, sa určila na 750 000 eur.

151 Aj keď Komisia porovnala veľkosť dotknutých podnikov na základe obratu dosiahnutého pri predaji fosfátu zinku v EHP, na to, aby ich zaradila do dvoch rozdielnych kategórií, sa rovnako odvolala aj na podiely na trhu podnikov na relevantnom trhu. Komisia totiž stanovila podiely na trhu dotknutých podnikov tak, že na jednej strane sa oprela o obraty dosiahnuté na relevantnom trhu, ktoré sú uvedené v tabuľke v odôvodnení č. 50 napadnutého rozhodnutia, a na strane druhej o informácie obsiahnuté v spise. Dôvodnosť tohto prístupu žalobca nepoprel.

152 V analýze „efektívnej ekonomickej kapacity porušovateľov spôsobiť značnú škodu hospodárskej súťaži“, ktorá zahŕňa posúdenie skutočného významu týchto podnikov na dotknutom trhu, teda ich vplyvu naň, uskutočnenej na účely stanovenia výšky pokuty ako sankcie za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva predstavuje celkový obrat iba neúplný pohľad na veci. Nemožno totiž vylúčiť, že silný podnik s množstvom rozličných aktivít je na špecifickom trhu výrobkov prítomný iba podružne. Rovnako nemožno vylúčiť, že podnik s významným postavením na geografickom trhu mimo Spoločenstva má iba slabé postavenie na trhu Spoločenstva alebo EHP. V takých prípadoch samotná skutočnosť, že dotknutý podnik dosahuje významný celkový obrat, nevyhnutne neznamená, že vykonáva rozhodujúci vplyv na dotknutý trh. Preto Súdny dvor vo svojom rozsudku Baustahlgewebe/Komisia, už citovanom v bode 145 vyššie (bod 139) zdôraznil, že hoci je pravda, že podiely na trhu, ktoré podnik ovláda, nemôžu byť rozhodujúce na dosiahnutie záveru, že podnik patrí k silnému hospodárskemu subjektu, sú naopak relevantné na účely stanovenia vplyvu, ktorý mohol vykonávať na trh (pozri rozsudok Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia,

už citovaný v bode 106 vyššie, bod 193). V tomto prípade Komisia zohľadnila tak podiel na trhu, ako aj obrat predmetného podniku na dotknutom trhu, čo umožnilo určiť pomernú veľkosť každého podniku na relevantnom trhu.

- 153 Z toho vyplýva, že Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia vo svojich analýzach „efektívnej ekonomickej kapacity vinníkov“ v zmysle bodu 1 A štvrtého odseku usmernení.
- 154 Okrem toho z porovnania obrátov, ktoré podniky prvej kategórie dosiahli na trhu a ktoré sú uvedené v tabuľke v odôvodnení č. 50 napadnutého rozhodnutia, vyplýva, že je správne, že tieto podniky sa zoskupili a že im bola uložená identická osobitná východisková suma. Žalobca tak dosiahol roku 1998 obrat na dotknutom trhu v EHP 3,2 milióna eur. Heubach, Trident a SNCZ dosiahli obrat 3,7, 3,69 a 3,9 milióna eur. Britannia, ktorá roku 1998 ukončila všetku hospodársku činnosť, dosiahla roku 1996 obrat na dotknutom trhu v EHP 2,78 milióna eur.
- 155 Napriek tomu platí, že rozdelenie do kategórií musí rešpektovať zásadu rovnosti zaobchádzania, podľa ktorej je zakázané zaobchádzať s porovnateľnými situáciami rozdielne a s rozdielnymi situáciami rovnako, ak takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodniteľné (rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. marca 2003, CMA CGM a i./Komisia, T-213/00, Zb. s. II-913, ďalej len „rozsudok FETTCSA“, bod 406). V tom istom duchu stanovujú usmernenia vo svojom bode 1 A šiestom odseku, že „značná“ disparita medzi veľkosťou podnikov, ktoré sa dopúšťajú porušení rovnakej povahy, môže najmä zdôvodniť rozlíšenie na účely posúdenia závažnosti porušenia. Okrem toho podľa judikatúry musí byť suma pokút prinajmenšom proporcionálna

v pomere k faktorom, ktoré sa zohľadnili pri posúdení závažnosti porušenia (rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. júla 2001, Tate & Lyle a i./Komisia, T-202/98, T-204/98 a T-207/98, Zb. s. II-2035, bod 106).

156 Preto pokiaľ Komisia rozdeľuje dotknuté podniky do kategórií na účely stanovenia výšky pokút, určenie prahov pre každú z takto vymedzených skupín musí byť vo vnútornom súlade a objektívne zdôvodnené (rozsudky FETTCSA, bod 416, a LR AF 1998/Komisia, už citovaný v bode 87 vyššie, bod 298).

157 Iste, v tomto prípade žalobca, aj keď dosiahol celosvetový obrat len 7 miliónov eur roku 2000, bol zaradený do tej istej skupiny ako Britannia, Heubach, Trident a SNCZ, ktorých obrat bol postupne 55,7, 71, 76 a 17 miliónov eur. Z toho však nemožno vyvodit' porušenie zásady proporcionality, ani zásady rovnosti zaobchádzania. Ako je vysvetlené v bodoch 150 a 151 vyššie, tieto rôzne podniky boli zoskupené, pretože ich obraty na dotknutom trhu a podiely na trhu boli veľmi porovnateľné. Bolo koherentné a objektívne odôvodniteľné zoskupiť podniky na tomto základe. Okrem toho Súd prvého stupňa je toho názoru, že rozdiel vo veľkosti žalobcu v porovnaní s veľkosťou ostatných predmetných podnikov nebol taký významný, aby žalobca mohol byť zaradený do inej skupiny (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Daesang a Sewon Europe/Komisia, T-230/00, Zb. s. II-2733, body 69 až 77).

158 Pre úplnosť treba uviesť, že za okolností tejto veci sa dostatočne zohľadnil celosvetový obrat žalobcu pri uplatnení stropu 10 % stanoveného v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17. Ako bolo uvedené v bodoch 16 a 17 vyššie, výška pokuty žalobcu sa znížila na 700 000 eur; aby sa dodržal tento strop, predtým, ako sa ešte znížila na 350 000 eur za spoluprácu. Účelom stropu 10 % je zabrániť tomu, aby pokuty boli neproporcionálne k veľkosti podniku (rozsudok Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 146 vyššie, bod 119). Uplatnenie tohto maximálneho

limitu v tomto prípade zabezpečilo, že pokuta uložená žalobcovi bola proporcionálna jeho veľkosti. Vzhľadom na veľmi závažný charakter porušenia a na skutočnosť, že trvalo viac ako štyri roky, výška pokuty mohla byť oveľa vyššia, ak by žalobca nebol malým podnikom a ak by nemal prospech zo stropu 10 %.

159 Žalobca uvádza, že jeho pokuta v porovnaní s pokutami ostatných dotknutých podnikov nie je proporcionálna k jeho veľkosti. Komisia však nie je povinná uskutočňovať výpočet výšky pokuty zo súm založených na obrate dotknutých podnikov. Navyše nie je povinná zabezpečiť, aby v prípade, ak ukladá pokuty viacerým podnikom zapojeným do toho istého porušenia, konečné sumy pokút pre dotknuté podniky, ktoré sú výsledkom jej výpočtu, vyjadrovali akékoľvek rozlíšenie medzi nimi, čo sa týka ich celkového obratu alebo ich obratu na relevantnom trhu výrobkov (rozsudok Dansk Rørindustri/Komisia, už citovaný v bode 32 vyššie, bod 202).

160 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého mal po uplatnení oznámenia o spolupráci prospech zo zníženia vo výške 50 % a Heubach vo výške 10 %, čo znamená, že Heubach mal byť sankcionovaný prísnejšie, v pomere 80 %, postačí konštatovať, že Komisia nie je povinná stanoviť výšku pokuty podľa zníženia, ku ktorým pristúpi na základe oznámenia o spolupráci.

161 Tvrdenie žalobcu, že základná čiastka prekračuje 60 % jeho celosvetového obratu, nie je relevantné. Maximálna hranica stanovená v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, ktorý vyžaduje, aby pokuta, ktorá sa nakoniec podniku uloží, bola znížená v prípade, ak presahuje 10 % jeho obratu, nezávisle od čiastkových výpočtov určených na zohľadnenie závažnosti a dĺžky trvania porušenia, Komisii nebráni, aby počas svojho

výpočtu odkazovala na čiastkovú sumu presahujúcu 10 % obratu dotknutého podniku, ak pokuta nakoniec uložená tomuto podniku túto hranicu neprekročí (rozsudok Dansk Rørindustri/Komisia, už citovaný v bode 32 vyššie, bod 205).

162 Okrem toho žalobca tvrdí, že Komisia porušila zásadu rovnosti zaobchádzania a zásadu proporcionality a že nezohľadnila usmernenia pri výpočte pokút, pretože žalobca bol sankcionovaný prísnejšie ako „členovia vyhradeného kruhu“. Ako je však uvedené v bode 88 vyššie, údajná existencia „vyhradeného kruhu“ nie je dokázaná.

163 Navyše sa musí skonštatovať, že žalobca nepreukázal, že jeho správanie bolo „menej závažné“ ako správanie ostatných dotknutých podnikov.

164 Napokon, pokiaľ ide o zásadu rovnosti zaobchádzania, treba vo svetle vyššie uvedeného poznamenať, že uplatnenie usmernení v tomto prípade umožnilo zabezpečiť, že boli dodržané oba aspekty tejto zásady. Všetky dotknuté podniky mali spoločnú a porovnateľnú zodpovednosť, pretože všetky sa zúčastnili veľmi závažného porušenia. V prvom rade sa tak táto zodpovednosť posúdila podľa faktorov vlastných porušeniu, ako je jeho povaha a dosah na trh. V druhom rade Komisia prispôsobila toto posúdenie podľa okolností vlastných každému dotknutému podniku vrátane jeho veľkosti a kapacity, dĺžky jeho účasti a jeho spolupráce.

165 Z vyššie uvedeného vyplýva, že piata časť druhého žalobného dôvodu sa musí zamietnuť.

O šiestej časti týkajúcej sa zbytočnosti prejavenia sa odstrašujúcejšie a nemožnosti zaplatenia pokuty

Tvrdenia účastníkov konania

¹⁶⁶ Žalobca tvrdí, že Komisia porušila podstatné formálne náležitosti, ako aj zásadu proporcionality a zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že nezohľadnila skutočnosť, že nebol žiadny dôvod prejavíť sa ešte viac odstrašujúco a že nemá prostriedky na zaplatenie pokuty.

¹⁶⁷ Po prvé žalobca tvrdí, že Komisia porušila zásadu proporcionality a zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že nepreskúmala možnosti menej prísnych odstrašujúcich opatrení. Podľa vzoru toho, čo urobila v iných veciach, Komisia mala vziať do úvahy nielen podiel na trhu žalobcu, ale aj „jeho všeobecnú veľkosť, aby zaručila, že sankcia bude proporcionálna a odstrašujúca“ [rozhodnutie Komisie 2002/742/ES z 5. decembra 2001 týkajúce sa konania podľa článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/36.604 — Kyselina citrónová) (Ú. v. ES L 239, s. 18)]. Žalobca pripomína, že z kartelu vystúpil roku 1995, že okamžite ukončil porušovanie, keď zasiahla Komisia, a ako prvý s ňou spolupracoval pri šetrení. Po tejto drahej skúsenosti bol žalobca pevne rozhodnutý zostúliť sa s pravidlami hospodárskej súťaže, a bolo preto zbytočné prijať prísne odstrašujúce opatrenia. Žalobca sa domnieva, že pokiaľ ide o neho, Komisia mohla platne zväžiť uloženie len symbolickej pokuty. Tvrdí, že pokuta preto musí byť znížená. Obáva sa, že sa stal

obetou horlivosti Komisie vyslať správu odzrkadlenú v tlačovom komuniké Komisie (IP/01/1797), že malé a stredné podniky nemajú mať žiadnu ilúziu, že ich veľkosť im umožní mať prospech z preferenčného zaobchádzania, pokiaľ ide o pokuty.

- 168 Po druhé žalobca tvrdí, že Komisia mala zohľadniť jeho reálnu platobnú schopnosť v súlade s bodom 5 písm. b) usmernení a judikatúry (rozsudok LR AF 1998/Komisia, už citovaný v bode 87 vyššie, bod 308). Tvrdí, že sa nachádza vo veľmi neistej finančnej situácii. Ak by musel zaplatiť pokutu, boli by zničené jeho šance vrátiť sa a dostať sa do konkurencieschopného postavenie na trhu.
- 169 Komisia pripustila vo svojom vyjadrení k žalobe, že v odpovedi na jej žiadosti jej žalobca „dodal finančné správy dokladujúce zlú finančnú situáciu“. Komisia však na jednej strane vytýkala žalobcovi, že nevyjadril „obavy o schopnosti zaplatiť akúkoľvek pokutu“, a na strane druhej potvrdila, že nemôže hodnotiť reálnu platobnú schopnosť žalobcu bez jeho vyjadrení. Žalobca odpovedá, že keď Komisia žiadala tieto dokumenty, nevyzvala ho, aby oznámil svoje vyjadrenia o svojej platobnej schopnosti. Okrem toho slabá finančná situácia žalobcu a jeho pokusy o všeobecné zníženie nákladov z dôvodu tejto situácie boli Komisii dobre známe. Napríklad 31. januára 2001 zaslal žalobca Komisii preklady provizórnych závierok za rok 2000, ktoré ukazovali negatívny konečný výsledok pred zdanením vo výške 417 100 eur. Listom z 31. januára 2001 poďakovala Komisia žalobcovi za tieto ročné účtovné závierky a ubezpečila ho, že „ich zohľadní v konečnom posúdení“.
- 170 V odpovedi na tvrdenie Komisie, podľa ktorého zníženie pokuty žalobcu z dôvodu, že sa nachádza v zložitej finančnej situácii, by malo za následok priznanie mu neodôvodnenej konkurenčnej výhody, žalobca uvádza, že sa to nevzťahuje na tento prípad. Trh sa totiž zmenil. Okrem toho tvrdí, že sa zmenili jeho majitelia a jeho

správne orgány a že noví majitelia a vedúci pracovníci, ktorí už nie sú brzdení rodinnými vzťahmi, chcú prijať odvážne rozhodnutia týkajúce sa uvádzania na trh a reštrukturalizácie podniku, ktoré by predchádzajúci majitelia a vedúci pracovníci považovali za nemožné.

- ¹⁷¹ Komisia popiera dôvodnosť tvrdenia žalobcu. V tejto súvislosti tvrdí, že žalobca neodkázal na platobnú neschopnosť v „špecifickom sociálnom kontexte“ v zmysle usmernení a že ani nedodal informácie o stupni výnosnosti podniku. Okrem toho žalobca nikdy neprejavil obavu o jeho kapacite zaplatiť akúkoľvek pokutu.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- ¹⁷² Na úvod, pokiaľ ide o odstrašujúci charakter pokuty, treba uviesť, že účelom článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 je dať Komisii právomoc ukladať pokuty s cieľom umožniť jej splnenie poslania dohľadu, ktorú jej zverilo právo Spoločenstva (rozsudky *Musique diffusion française* a *i./Komisia*, už citovaný v bode 146 vyššie, bod 105, a *Archer Daniels Midland* a *Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia*, už citovaný v bode 106 vyššie, bod 105). Toto poslanie zahŕňa úlohu trestať jednotlivé porušenia a povinnosť sledovať všeobecnú politiku zameranú vo veciach hospodárskej súťaže na uplatňovanie zásad stanovených v Zmluve a usmerňovať v tom zmysle správanie podnikov. Z toho vyplýva, že Komisia musí zabezpečiť, aby pokuty mali odstrašujúci účinok (rozsudok *Archer Daniels Midland* a *Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia*, už citovaný v bode 106 vyššie, body 105 a 106). Odstrašujúci účinok pokuty uloženej z dôvodu porušenia pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva nemožno totiž určiť len v závislosti od osobitnej situácie sankciono-

vaného podniku (rozsudok Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, už citovaný v bode 106 vyššie, bod 110, pozri takisto rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1970, ACF Chemiefarma/Komisia, 41/69, Zb. s. 661, body 170 až 174).

173 V tomto prípade pokuta vo výške 350 000 eur uložená žalobcovi predstavuje len 4,9 % jeho obratu. Takúto pokutu nemožno považovať za neproporcionálnu k veľkosti žalobcu, ani vo vzťahu k povahe porušenia. Navyše žalobca v tejto súvislosti nedokázal žiadne porušenie zásady rovnosti zaobchádzania (pozri body 149 až 165 vyššie).

174 Okrem toho, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého mu mala Komisia uložiť „symbolickú“ pokutu, treba poznamenať, že podľa bodu 5 písm. d) usmernení si Komisia „vyhradzuje právo uvaliť v určitých prípadoch ‚symbolickú‘ pokutu vo výške 1 000 [eur], ktorá by nebola stanovená žiadnym výpočtom založeným na dĺžke trvania porušenia, ani na žiadnych priťažujúcich, ani poľahčujúcich okolnostiach“. Žalobca nepreukázal, prečo by v tomto prípade bola symbolická pokuta odôvodnená. Vzhľadom na skutočnosť, že sa zúčastnil veľmi závažného porušenia viac ako štyri roky, Súd prvého stupňa je toho názoru, že by to bolo veľmi ťažké zdôvodniť. Spolupráca žalobcu počas konania nemôže takúto pokutu odôvodniť. Ako je uvedené v bode 139 vyššie, žalobca už mal prospech z maximálneho zníženia vo výške 50 % v súlade s bodom D ods. 1 oznámenia o spolupráci. Okrem toho skutočnosť, že žalobca mal v úmysle zosúladiť sa s pravidlami hospodárskej súťaže pred prijatím napadnutého rozhodnutia, nepredstavuje dostatočný dôvod na to, aby sa Komisia obmedzila na uloženie symbolickej pokuty. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z judikatúry vyplýva, že odstrašenie tretích osôb a nielen dotknutého podniku je dôležitým cieľom článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 (pozri judikatúru citovanú v bode 172 vyššie).

- 175 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého Komisia dostatočne nezohľadnila jeho finančnú situáciu, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Komisia nie je pri stanovení výšky pokuty povinná brať do úvahy stratovú finančnú situáciu zainteresovaného podniku, keďže nastolenie takej povinnosti by viedlo k získaniu neoprávnenej súťažnej výhody pre podniky, ktoré sú menej prispôsobené podmienkam trhu (pozri rozsudky Súdu prvého stupňa LR AF 1998/Komisia, už citovaný v bode 87 vyššie, bod 308, z 20. marca 2002, HFB a i./Komisia, T-9/99, Zb. s. II-1487, a FETCSA, bod 351 a tam citovanú judikatúru).
- 176 Túto judikatúru nemožno spochybníť bodom 5 písm. b) usmernení, podľa ktorého sa musí brať do úvahy reálna platobná schopnosť podniku. Táto schopnosť sa totiž použije iba vo svojom „špecifickom sociálnom kontexte“, ktorý tvoria dôsledky, aké by zaplatenie pokuty malo najmä na zvýšenie nezamestnanosti alebo na poškodenie hospodárskych odvetví na vstupe a výstupe dotknutého podniku (rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 371). Aj keď žalobca informoval Komisiu o svojej finančnej situácii počas predsporového konania, neuviedol bod 5 písm. b) usmernení a neposkytol žiadnu informáciu, ktorá by Komisii umožnila posúdiť tento „špecifický sociálny kontext“.
- 177 Navyše skutočnosť, že opatrenie prijaté orgánom Spoločenstva vyvolá konkurz alebo likvidáciu daného podniku, nie je sama osebe právom Spoločenstva zakázaná (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 15. januára 1986, Komisia/Belgicko, 52/84, Zb. s. 89, bod 14, a z 2. júla 2002, Komisia/Španielsko, C-499/99, Zb. s. I-6031, bod 38). Ak totiž likvidácia podniku v jeho existujúcej právnej forme môže ohroziť finančné záujmy vlastníkov, akcionárov alebo držiteľov podielov, neznamená to, že osobné, hmotné a nehmotné zložky zastúpené v podniku stratili

tiež svoju hodnotu (rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 372).

178 Pre úplnosť treba skonštatovať, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím a uložením pokuty a jeho úpadkom. Zo spisu vyplýva, že žalobca vyhlásil svoj úpadok 2. júna 2003, to jest takmer 18 mesiacov po dátume napadnutého rozhodnutia a rok po dohode, ktorú uzavrel s Komisiou, podľa ktorej mal platiť len 50 000 eur každých šesť mesiacov s účinnosťou od 1. júla 2002 (pozri uznesenie Waardals/Komisnia, už citovaný v bode 20 vyššie). Napriek otázkam, ktoré na túto tému položil Súd prvého stupňa na pojednávaní, žalobca neposkytol spresnenia o povahe jeho úpadku, ani o jeho iných dlhoch, ktoré zohrávali úlohu v rámci tohto úpadku. Z toho vyplýva, že nie je dokázané, že pokuta uložená v tomto prípade mala za následok úpadok žalobcu.

179 Napokon, žalobca nedokázal, že Komisia sa zaviazala znížiť pokutu vzhľadom na jeho finančnú situáciu. Komisia skonštatovala vo svojom liste z 31. januára 2001, že vezme do úvahy ročné závierky žalobcu za rok 2000 pri stanovení jeho osobnej zodpovednosti. To vôbec neznamená záväzok v tom zmysle, ako uvádza žalobca, ale skôr úmysel Komisie použiť ročné závierky na stanovenie stropu 10 % stanoveného v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17.

180 V zmysle vyššie uvedeného sa posledný žalobný dôvod musí zamietnuť.

181 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žaloba sa musí zamietnuť vcelku.

O návrhu na nariadenie opatrení na zabezpečenie priebehu konania a dôkazných prostriedkov

182 Žalobca žiada Súd prvého stupňa na základe opatrení na zabezpečenie priebehu konania a dôkazných prostriedkov, aby pristúpil k citácii a výsluchu svedkov a umožnil mu prístup k správe o pojednávaní zo 17. januára 2001, ktorú vyhotovila Komisia.

183 Komisia je proti tomuto návrhu.

184 Súd prvého stupňa je toho názoru, že keďže vec nepredstavuje spor, pokiaľ ide o vývoj skutkového stavu, tomuto návrhu sa nevyhovuje.

185 Z toho vyplýva, že žaloba sa musí zamietnuť vcelku.

O trovách

186 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie vrátane trov konania spojených s konaním o nariadení predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Žaloba sa zamieta.**
2. **Žalobca je povinný nahradiť trovy konania vrátane trov spojených s konaním o nariadení predbežného opatrenia.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 29. novembra 2005.

Tajomník

Predsedníčka komory

E. Coulon

P. Lindh

Obsah

Skutkový stav	II - 5067
Konanie a návrhy účastníkov konania	II - 5074
Právny stav	II - 5076
1. O prvom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení skutkového stavu a dôkazov pri použití článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17	II - 5076
O prvej časti týkajúcej sa dĺžky trvania účasti žalobcu na porušení a jeho vystúpenia z kartelu	II - 5077
Tvrdenia účastníkov konania	II - 5077
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5080
O druhej časti týkajúcej sa nesprávneho posúdenia skutkového stavu a dôkazov o žalobcovi a jeho úlohe v rámci kartelu	II - 5083
O prvej výhrade týkajúcej sa vývoja jeho situácie od začatia šetrení	II - 5084
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 5084
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5085
O druhej výhrade týkajúcej sa vplyvu žalobcu na relevantný trh	II - 5086
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 5086
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5088
O tretej výhrade týkajúcej sa skutočnosti, že žalobca nebol podnecovateľom porušenia	II - 5090
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 5090
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5093

UNION PIGMENTS/KOMISIA

O štvrtej výhrade týkajúcej sa skutočnosti, že žalobca nebol členom celého kartelu	II - 5094
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 5094
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5097
O piatej výhrade spočívajúcej v skutočnosti, že žalobca okamžite ukončil porušenie	II - 5100
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 5100
— Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5101
2. O druhom žalobnom dôvode založenom na chybnom stanovení pokuty a porušení všeobecných zásad	II - 5102
O prvej časti týkajúcej sa závažnosti porušenia a diferencovaného prístupu ...	II - 5103
Tvrdenia účastníkov konania	II - 5103
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5105
O druhej časti týkajúcej sa dĺžky trvania porušenia	II - 5107
Tvrdenia účastníkov konania	II - 5107
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5107
O tretej časti týkajúcej sa chybného použitia príťažujúcich okolností a nezohľadnenia poľahčujúcich okolností	II - 5108
Tvrdenia účastníkov konania	II - 5108
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5110
O štvrtej časti týkajúcej sa chybného uplatnenia oznámenia o spolupráci	II - 5114
Tvrdenia účastníkov konania	II - 5114
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5115
	II - 5135

O piatej časti týkajúcej sa porušenia zásad rovnosti zaobchádzania a proporcionality	II - 5117
Tvrdenia účastníkov konania	II - 5117
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5119
O šiestej časti týkajúcej sa zbytočnosti prejavovania sa odstrašujúcejšie a nemožnosti zaplataenia pokuty	II - 5126
Tvrdenia účastníkov konania	II - 5126
Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 5128
O návrhu na nariadenie opatrení na zabezpečenie priebehu konania a dôkazných prostriedkov	II - 5132
O trovách	II - 5132